

Gemeente
Scherpenzeel

KADERNOTA 2025-2028

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Aanbiedingsbrief.....	3
2. Samenstelling bestuur	6
3. Bestuur en dienstverlening	7
4. Wonen, bouwen en omgevingsbeleid.....	9
5. Ondernemen en economie	14
6. Sociaal domein.....	16
7. Voorzieningenniveau	19
8. Veiligheid	20
9. Uitgangspunten voor de begroting	21
10. Advies VNG en Voorjaarsnota Rijk	22
11. Overzicht meerjarenperspectief.....	24
12. Risicoparagraaf	26
13. Programmaverantwoording.....	27
14. Recapitulatie programma's	48
15. Voorstellen voor ombuigingen en extra baten	49
16. Bijlagen	54

1. Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de Kadernota 2025-2028. De kadernota presenteert een beleidsperspectief en het financiële beeld voor 2025 en de volgende jaren. Daarbij wordt aangesloten bij de opzet en de indeling van het Bestuursakkoord 2022-2026.

Beleidsperspectief: extern en intern perspectief in beeld gebracht

Voor het schetsen van het beleidsperspectief gaan we uit van externe en interne ontwikkelingen. Externe ontwikkelingen zijn die vraagstukken die voortkomen uit de eisen en wensen van de Scherpenzeelse samenleving. Maar ook valt te denken aan het opvangen van (extra) taken vanuit de overheid en het doorvoeren van wetswijzigingen, zoals de Omgevingswet, juridische hervormingen, de hervormingsagenda Jeugd, integraal zorgakkoord etc., waarbij evenredig extra geld voor de gemeente geen vanzelfsprekendheid is. Ook kunnen we niet om (urgente) vraagstukken op het gebied van bijvoorbeeld wonen, klimaat, energie (netcongestie) en landelijk gebied heen. De interne ontwikkelingen slaan op de doorontwikkeling van de organisatie die we afstemmen op die externe ontwikkelingen.

Externe en interne ontwikkelingen in balans brengen

Vanuit een zelfstandig profiel zijn we scherp op het in balans brengen van deze externe en interne ontwikkelingen, zodat we datgene wat vereist en gewenst is voor Scherpenzeel ook kunnen realiseren. In dit beleidsperspectief vindt u daarom naast een inspanning voor inhoudelijke thema's en vraagstukken ook een inspanning voor het op peil brengen van onze ambtelijke organisatie, zodat de stap kan worden gemaakt naar het "bestendigen" van de organisatie (na het doormaken van de voorgaande fasen van "stabiliseren" en "opbouwen" in de organisatieontwikkeling). Daarbij houden we rekening met de context van een krappe arbeidsmarkt en de uitdaging van het vinden en behouden van geschikt personeel voor de grootte van onze gemeente.

Financieel perspectief

Het inhoudelijk beleidsperspectief kent een financiële vertaling. Het financiële perspectief wordt ook bepaald door ontwikkelingen rondom het gemeentefonds. De VNG had al advies uitgebracht over de financiële verwerking van het ravijnjaar, en half april kwam daar de Voorjaarsnota van het Rijk overheen. Deze nota bevatte goed en slecht nieuws. Het goede nieuws was de definitieve afschaffing van de opschalingskorting, het slechte nieuws betrof het naar voren halen van de invoering van de nieuwe financieringssystematiek (oorspronkelijk gepland vanaf 2027) en het deels naar voren halen van het ravijnjaar van 2026 naar 2025.

In deze kadernota hebben we conform het advies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een zo reëel mogelijke begroting opgesteld. Vervolgens hebben we voorstellen gedaan voor ombuigingen en maximalisering van de baten. Hiermee reduceren we het tekort van de ravijnjaren 2025 en 2026. Met doorvoering van de benoemde opties realiseren we vanaf 2025 weer een positief resultaat. In paragraaf 15.13 staat het totale effect weergegeven op de meerjarige saldi. Doorvoering van de ombuigingen heeft wel invloed op de ambities en mogelijkheden die we de komende jaren hebben.

Stevige uitdagingen die vragen om een toekomstvisie voor de gemeente

Nu en ook de komende jaren staan we dus voor verschillende stevige uitdagingen vanuit een complex van externe, interne en financiële ontwikkelingen. Het zijn ook ontwikkelingen waar we simpelweg niet omheen kunnen: we kunnen het niet negeren of de aanpak daarvan langer uitstellen. De urgentie is simpelweg (te) hoog op het gebied van wonen, klimaat, landbouw, energie en zorg.

In het oplossen van deze uitdagingen schuilt een risico: de neiging om (het oppakken van) vraagstukken te stapelen vanuit verschillende (beleids-)velden. Dat is allerm minst effectief en efficiënt. En daar zit een stevige grens aan door beperkte middelen, menskracht, energie en tijd. Met het stapelen bestaat er mogelijk ook de neiging om op steeds meer onderdelen steeds iets minder te doen om op zoveel mogelijk terreinen maar iets te kunnen blijven doen. En ook daarin schuilen risico's: op inhoud en op imago.

Om doelgericht te kunnen blijven werken en weg te blijven van het "stapelen" van vraagstukken, is het aanbrengen van meer regie, coördinatie en integratie van vraagstukken vanuit verschillende (beleids-)velden een goede aanpak.

We houden daarbij ook rekening met het adagium van minder (gemeentelijke) regels en meer vertrouwen.

Bij elkaar levert dat de meeste kwaliteit op voor ons dorp, en het vraagt om richting en focus. Een toekomstvisie voor onze gemeente biedt daarin de sleutel.

Toekomstvisie

Een toekomstvisie is overkoepelend en geeft richting aan de hoofddomeinen van Leefomgeving, Sociaal Domein, Dienstverlening en Bedrijfsvoering.

We komen daarom binnenkort met een procesvoorstel voor deze toekomstvisie, waarbij we aansluiten bij andere visies die we opstellen, zoals de omgevingsvisie, centrumvisie, mobiliteitsplan, warmtevisie en woon-zorgvisie.

1.1 Meicirculaire

Het Rijk heeft op dit moment de meicirculaire over de algemene uitkering uit het gemeentefonds 2024 nog niet gepubliceerd. We hebben de voorliggende kadernota daarom gebaseerd op de decembercirculaire 2023. We verwachten dat we wel over de meicirculaire beschikken op het moment dat de gemeenteraad deze kadernota behandelt. We informeren u dan zoals gebruikelijk uitgebreid via een afzonderlijke memo over de gevolgen van die meicirculaire 2024. Dat memo geeft ook aan welke gevolgen de meicirculaire heeft voor het financieel beeld uit deze kadernota.

1.2 Leeswijzer

De Kadernota 2025-2028 is opgezet volgens de indeling van het bestuursakkoord 2022-2026, daarna volgen de uitgangspunten voor de begroting, het meerjarenperspectief, de risicoparagraaf, het advies van de VNG en de financiële effecten per programma. Ten slotte wordt een eerste inventarisatie voor ombuigingen en extra baten gegeven.

Voor deze hele kadernota geldt dat in de toelichtingen genoemde bedragen met een – teken ervoor hogere lasten of lagere baten betekenen en een negatief effect op het resultaat geven, positieve bedragen in de toelichtingen betekenen hogere baten of lagere lasten en geven een positief resultaat weer.

1.3 Technische mutaties

In deze kadernota zijn ook zogenoemde technische mutaties opgenomen. Dit zijn mutaties die per saldo nul zijn, maar alleen betrekking hebben op verschuivingen binnen taakvelden en/of programma's.

2. Samenstelling bestuur

Burgemeester M.C. Teunissen-Willemsen

Openbare Orde en Veiligheid, algemene plaatselijke verordening, toezicht en handhaving, kabinetszaken, communicatie en voorlichting, commissie bezwaarschriften, algemeen juridische zaken, verkiezingen, bestuurlijke organisatie, regionale en externe betrekkingen, AB-lid Regio Foodvalley.

Wethouder H. Vlastuin (1e loco-burgemeester)

Sociaal domein en sport

Wet Maatschappelijke ondersteuning, minimabeleid en schuldhelpverlening, jeugdzorg, participatiewet, inburgering, participatie/inclusieve samenleving gezondheidszorg, sportbeleid en binnensport, buitensportaccommodaties, sportpark De Bree, zwembad en scouting, onderwijs en educatie, welzijn, acquisitiesubsidies, Scherpenzeel800.

Wethouder G. van Deelen (2e loco-burgemeester)

Economie, cultuur, verkeer en dienstverlening

Begraafplaatsen, (revitalisering) bedrijfsterreinen, bedrijfscontacten, verkeer, vervoer en parkeerbeleid, recreatie, cultuur en toerisme, openbare bibliotheek, muziekschool, markt- en standplaatsenbeleid, citymarketing, onderwijshuisvesting, interne en externe dienstverlening, platteland anders, Portefeuillehouder food regio Foodvalley.

Wethouder E. van de Glind (3e loco-burgemeester)

Duurzaamheid en fysieke leefomgeving

Duurzaamheid, regionale energiestrategie, afvalinzameling, riolering, openbaar groen, wegen en bruggen, speelvoorzieningen, landgoed Scherpenzeel, informatisering en automatisering, gemeentelijk vastgoed, vergunningverlening bouwen en wonen (inbreiding en overige projecten), warmtevisie, informatieveiligheid.

Wethouder I. van Ekeren (4e loco-burgemeester)

Ruimtelijke Ordening en financiën

Woningbouwambities en verstedelijkingsagenda, woningtoewijzing, grondbeleid, financiën en belastingen, omgevingsvisie/omgevingswet, agrarische sector, volkstuinen, monumenten en cultuurhistorie, organisatieontwikkeling en personeel, vluchtelingenasiel, statushouders en handhaving.

R. 't Hoen

Gemeentesecretaris/directeur

3. Bestuur en dienstverlening

De kleine schaal van Scherpenzeel maakt het mogelijk om maatwerk te leveren. Dat is onze kracht. We vinden het belangrijk dat inwoners ervaren dat de gemeente er echt voor hen is. Omdat het soms beter is om de krachten te bundelen, kijken we op deelgebieden naar slimme samenwerkingen met regiogemeenten.

Zelfstandigheid en samenwerking

Alle gemeenten merken de krapte op de arbeidsmarkt. Zo ook Scherpenzeel en de omliggende gemeenten. Om samen te werken, in plaats van elkaar te beconcurreren, willen we vanaf 2024 aan de slag met een regionaal traineeprogramma. Hiermee leiden we gezamenlijk jonge professionals op met gemeentelijke ervaring. Dit vraagt wel extra budget om hier als gemeente Scherpenzeel aan deel te nemen.

Dienstverlening

De gemeente staat ten dienste van de inwoners. Dat is de basis van waaruit bestuur en organisatie werken. Dit dienstverleningsmodel krijgt de komende periode zijn definitieve vorm.

Onze inwoners doen graag eenvoudig zaken met ons als gemeente en wij willen bereikbaar zijn voor onze inwoners, ook via online kanalen.

Door eDiensten Burgerzaken te implementeren willen we dat voor de toekomst gaan realiseren. Met een frisse vormgeving bieden we als gemeente een klantgerichte dienstverlening die past bij deze tijd: altijd, overal, op ieder device.

Inwonersbetrokkenheid

De rol van de gemeentelijke overheid verandert: we zijn niet langer 'beleidsmaker' of 'beleidsregisseur', maar worden een van de netwerkpartners als het gaat om het ontwikkelen van beleid.

We ontwikkelen beleid op dit onderdeel en stellen vervolgens een verordening op. Een belangrijk instrument voor inwonersparticipatie is het Inwonerspanel Scherpenzeel. Er is ingezet op groei van het aantal deelnemers.

Hierdoor is het een representatief middel dat voor zowel de ambtelijke organisatie als het bestuur een gedegen weergave van de mening van de inwoners vormt.

Communicatie

De kernbegrippen van het proactieve communicatiebeleid van Scherpenzeel zijn: duidelijk, klantgericht, betrouwbaar, verbindend en tijdig. Het afgelopen jaar zijn de medewerkers getraind in Heerlijk Helder Scherpenzeels. Met vaardigheden om duidelijk te communiceren met inwoners. Het komende jaar is er inzet om het gewoonged te maken (via onder andere Schrijfcoaches) en nieuwe medewerkers de training online te laten volgen. De gemeentelijke website is 5 jaar oud en komt hierdoor in de gedateerde fase. Een update of vernieuwing van de website is op termijn nodig. Het komende jaar wordt hier verder onderzoek naar gedaan.

Voor Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten (bopa's) met adviesrecht van de raad houden we rekening met extra publicaties op de wekelijkse gemeentelijk pagina.

Informatiebeleidsplan

Er is in 2024 een nieuwe informatievizie (I-visie) met een middellange termijn opgesteld om de ambitie en richting aan te geven voor de komende 5 jaar. De I-visie levert toegevoegde waarde doordat ICT investeringen, projecten en activiteiten opgenomen zijn in een meerjarenbegroting. De I-visie sluit aan bij belangrijke opgaven van de gemeente Scherpenzeel, zoals digitale dienstverlening, regionale samenwerking en goed werkgeverschap.

Het vorige Informatiebeleidsplan 2021-2022 was beleidsarm en een minimale variant qua kosten door de mogelijke fusie en of samenwerking met de gemeente Barneveld. Het plan had daarom ook een beperkte tijdshorizon. Vanaf 2023 bevatte de begrotingen daarom geen financiële ruimte voor nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen en eventuele daarmee samenhangende exploitatiekosten. Dit vergroot de financiële gevolgen van het nieuwe informatiebeleidsplan.

4. Wonen, bouwen en omgevingsbeleid

Scherpenzeel blijft zich ontwikkelen in ruimtelijke zin. Daarbij dringen allerlei urgente thema's zich op: de nieuwe Omgevingswet, de woningnood, de energietransitie. Het is onze ambitie om obstakels te overwinnen en op duurzame wijze te voorzien in de woonbehoefte van Scherpenzeelers.

Om hier echt samen de schouders onder te zetten, trekken we nauw en tijdig op met inwoners en gemeenteraad.

Wonen

Er is een wet in de maak "de wet regie volkshuisvesting" de behandeling hiervan is uitgesteld. Dit wetsvoorstel geeft het Rijk, de provincies en gemeenten de wettelijke instrumenten om samen en met regionale afstemming regie te voeren op de volkshuisvesting. Zodat de overheden meer grip hebben op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd, dat er sneller gebouwd kan worden en dat kwetsbare mensen met urgentie een woning krijgen. Als de wet erdoor komt heeft dat in elk geval gevolgen voor het aantal mensen die verplicht in een urgentiecategorie gaan vallen. De uitwerking van de wet zal financiële gevolgen hebben, maar vermoedelijk komt er dan ook geld beschikbaar vanuit het rijk.

Vanuit de herijking van de regionale Woondeal zal meer nadruk komen te liggen op het hebben van een woonvisie en een woon-zorgvisie, dit als programma onder de omgevingswet. Onze woonvisie uit 2020 is inmiddels enigszins achterhaald en een woon-zorgvisie hebben we nog niet. In de loop van 2024 en 2025 zal hier aandacht aan besteed worden.

Spreidingswet

De spreidingswet is door het kabinet vastgesteld wat betekent dat elke gemeente zijn steen moet bijdragen in de opvang van asielzoekers. Er is besloten om regionaal te kijken wat de mogelijkheden zijn en dit regionaal in te richten.

Verdichting woonpercelen/woningsplitsing

Om een bijdrage te kunnen leveren aan de vraag naar woningen ontwikkelen we beleid voor de verdichting van woonpercelen en het splitsen van woningen. Onder welke (ruimtelijke) voorwaarden is het mogelijk om (een) extra woning(en) te realiseren op een woonperceel en/of bestaande woningen te splitsen.

Onderwijshuisvesting

De normbedragen van het Rijk voor nieuwbouw en uitbreiding worden jaarlijks opgehoogd. Dit heeft gevolgen voor de kosten van onderwijshuisvesting. De exacte doorberekening wordt jaarlijks meegenomen in de begroting.

Mobiliteitsplan

In 2024 wordt gestart met het opstellen van het integraal Mobiliteitsplan. In december 2023 heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen waarin opdracht gegeven wordt tot het opstellen van dergelijk plan. Het Mobiliteitsplan past bij de snel veranderende mobiliteitsontwikkelingen en de huidige opgaven waar de gemeente Scherpenzeel mee wordt geconfronteerd. Uit het mobiliteitsplan volgt een (meerjaren)uitvoeringsprogramma waaraan financiële middelen verbonden moeten worden.

Netwerkstudie N224

De gemeente Scherpenzeel neemt, samen met de gemeentes Renswoude en Woudenberg en de provincies Gelderland en Utrecht, actief deel aan een netwerkstudie voor de N224. De studie is gegund aan Studio Bereikbaar in samenwerking met Architecten- en ingenieursadviesbureau Sweco. De studie leidt tot aanbevelingen over een eventuele toekomstige aanpak van de gesignaleerde knelpunten. Eventuele financiële consequenties van maatregelen en de verantwoordelijke voor de bekostiging hiervan zijn nog niet bekend.

Riool en wegen

We brengen scherppte aan door het opstellen van een integrale meerjarenplanning en verbinden daarbij met andere terreinen van de openbare ruimte. Eventuele financiële effecten maken we zichtbaar in de nog op te stellen begroting. We zorgen door de inzet van duurzaam materiaal voor een langdurig goede kwaliteit van de openbare ruimte. Hierbij heeft de MKI-berekening een prominente rol bij inkoop en aanbestedingsprocessen. Mogelijk betekent dit wel extra kosten in de toekomst bij verschillende werken om aan die duurzaamheidseisen uit de MKI te voldoen.

Voortzetting REB 't Zwarte Land

Bedrijven en bedrijventerreinen in de regio Foodvalley spelen een essentiële rol in het bereiken van de duurzaamheidsdoelstellingen in de regio. In dat licht heeft de Raad van Uitvoering van de RES Regio Foodvalley (tegenwoordig: Energieraad Regio Foodvalley) in april 2023 ingestemd met de vorming van het Regionaal Energieteam Bedrijven (REB). Doel van het REB is om de verduurzaming van bedrijventerreinen in de regio te versnellen, in eerste instantie via een pilot van april 2023 t/m maart 2024 en daarna in een structurele aanpak.

Naast de revitalisering van 't Zwarte Land, vindt in Scherpenzeel ook de REB pilot plaats op 't Zwarte Land. Besloten is de regionale aanpak Verduurzaming Bedrijventerreinen Regio Foodvalley voort te zetten in 2024 – 2026. In vergelijking met de huidige REB-

aanpak wordt nadrukkelijker ingezet op het ondersteunen van individuele bedrijven d.m.v. energiescans, het verbeteren van organiserend vermogen op bedrijventerreinen en de kansen voor (collectieve en individuele) duurzame oplossingen.

Verduurzaming eigen panden

Om de klimaatdoelstellingen te behalen is het belangrijk om maatschappelijk vastgoed te verduurzamen. Ook de panden van de gemeente Scherpenzeel. Naast de energiebespaarplicht die we als gemeente opgelegd hebben gekregen, is er ook onderhoud en vervanging van de bestaande CV's nodig. Daarom is dit het moment om de panden aan 't Zwarte Land (werf en brandweer) te verduurzamen.

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Het waarborgen van het huidige dienstverleningsniveau voor inwoners en bedrijven binnen de context van zo'n grote stelselwijziging is een uitdaging. We hebben hiervoor afspraken gemaakt met onze samenwerkingspartners, zoals de Omgevingsdienst De Vallei, en sturen deze waar nodig bij.

Onder de Omgevingswet zijn de bijbehorende instrumenten omgevingsvisie, omgevingsplan en programma's erg belangrijk. We moeten aan de slag met al deze producten. Zo is een actualisatie van de Omgevingsvisie gewenst om de ambities uit het bestuursakkoord, bijvoorbeeld bij de energietransitie, ontwikkellocaties en het regionaal programma werklocaties (RPW) ter verwerken. Ook moeten we op grond van verschillende wet- en regelgeving aan de slag met meer uitvoeringsgerichte omgevingsprogramma's.

Om de opgaven vanuit de Omgevingswet goed op te kunnen pakken voorzien we extra druk op de personele capaciteit. Daarin nemen we ook mee de opgedane ervaringen rondom de afwikkeling van Bopa's, waar we beduidend meer tijd aan kwijt zijn dan bij vergelijkbare inhoudelijke casuïstiek destijds onder de Wabo/Wro.

Mogelijk vraagt het ook om een nadere prioriteitstelling, dan wel fasering in het totaal van opgaven in het ruimtelijke domein.

Ontwikkellocaties

Scherpenzeel wil beheerst groeien. Daarom zetten we in op een actief grondbeleid. We behouden graag de regie op onze eigen ontwikkeling, ondanks de regionale verstedelijkingsstrategie. De regionale woningbehoefte van 25.000 woningen tot 2030 en 40.000 woningen tot 2040 maakt dat ook Scherpenzeel aan de lat staat om te voorzien in haar deel van deze opgave. Tot 2030 zetten we in op meerdere ontwikkellocaties binnen en buiten de kern. Hiervan is de buiten de kern gelegen locatie de Nieuwe Koepel de grootste. Voor de periode na 2030 vinden, mede in regionaal verband de komende jaren verkenningen plaats voor toekomstige ontwikkellocaties, waaronder Scherpenzeel Noord.

Landelijk gebied

Er is perspectief nodig voor het landelijk gebied. Het is een gebied waar veel vraagstukken over landbouw, natuur, milieu en klimaatverandering samen komen. In 2024 vindt naar verwachting besluitvorming plaats over het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied (RPLG). Ook staat de actualisatie van het functieveranderingsbeleid bij vrijkomende agrarische bebouwing op de planning. Het is aan de gemeente Scherpenzeel om hier een verdere lokale uitwerking aan te geven en daarmee richting en perspectief voor alle gebruikers van ons mooie landelijke gebied. Dit kan worden verankerd in onze

omgevingsvisie. Hiervoor is naar verwachting € 75.000 (uitgesmeerd over 2025 en 2026) nodig. Dit is inclusief een interactief proces waar ook interviews met agrariërs en andere stakeholders een plek in krijgen.

Fonds dorpsontwikkeling

Onderzocht wordt of het Fonds dorpsontwikkeling kan worden uitgebreid naar de gehele kern, zodat alle nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen hieraan bijdragen. Ook een Ontwikkelfonds landelijk gebied, zoals dat wordt voorgestaan in het nieuwe functieveranderingsbeleid, kan daarin een plek krijgen. Met dit fonds verzorgt de gemeente voorzieningen van maatschappelijk belang, zodat het buitengebied en de openbare ruimte mooi, groen en praktisch ingericht blijft.

Netcongestie

De netcongestie gaat sneller dan de netbeheerders hadden voorzien. Op provinciaal en regionaal niveau overleggen we over afspraken om te gaan prioriteren. Dit is wettelijk nog niet mogelijk. Door de snel verslechterende situatie verwachten we dat hier toch op relatief korte termijn verandering in zal komen. Dit vraagt extra gemeentelijke inzet van ten minste collega's duurzaamheid, ruimtelijke ordening en economie. Het ministerie van EZK is van plan om hier extra incidentele middelen voor beschikbaar te stellen uit het Klimaatfonds. Het is nog niet bekend of gemeenten dit budget krijgen of dat het anders georganiseerd wordt.

Energietransitie

In 2025 moeten we als gemeenten in regio Foodvalley weer een voortgangsmonitor RES Foodvalley opstellen. Mogelijk moeten we zelfs een aangepaste RES maken. Duidelijkheid hierover verwachten we rond de zomer van 2024. Eventuele extra kosten of benodigde extra capaciteit zullen bij het opstellen van de begroting duidelijk zijn.

Warmte

Op het gebied van warmte zijn twee belangrijke wetten in voorbereiding. Beide wetten beogen een versnelling van het aardgasvrij maken van woningen en gebouwen te realiseren. De Wet collectieve warmte (Wcw) ligt bij de Raad van State voor advies. Belangrijke uitgangspunten van de wet zijn bescherming van consumenten tegen onnodig hoge tarieven, meer transparantie bieden en toekomstige warmtebedrijven komen voor meer dan 50% in handen van (lokale) overheden. Op deze manier is er meer publieke sturing die bijdraagt aan de duurzaamheid, betaalbaarheid en leveringszekerheid van de warmtelevering aan huishoudens en bedrijven.

De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) is erop gericht om gemeenten de bevoegdheden te geven die nodig zijn om regie te voeren in de wijk- of gebiedsgerichte aanpak van de warmtetransitie. In april 2024 wordt deze wet behandeld in de Tweede Kamer. Deze wet verplicht gemeenten om uiterlijk in 2026 een Warmteprogramma vast te stellen. Dit is (ook) een programma zoals het instrument programma onder de Omgevingswet is bedoeld. Dit programma moet daarna vastgelegd worden in het Omgevingsplan. Dit vraagt extra capaciteit en middelen. We verwachten dat we hiervoor zo'n € 25.000 nodig zullen hebben in 2025.

CDOKE-gelden

Omdat de opgaven uit het Klimaatakkoord meerdere uitdagingen kennen, hebben we langer de tijd gekregen om de CDOKE-gelden te besteden (tot eind 2027). Er is echter nog geen zicht op structurele Rijksmiddelen om de opgaven ook na deze periode te

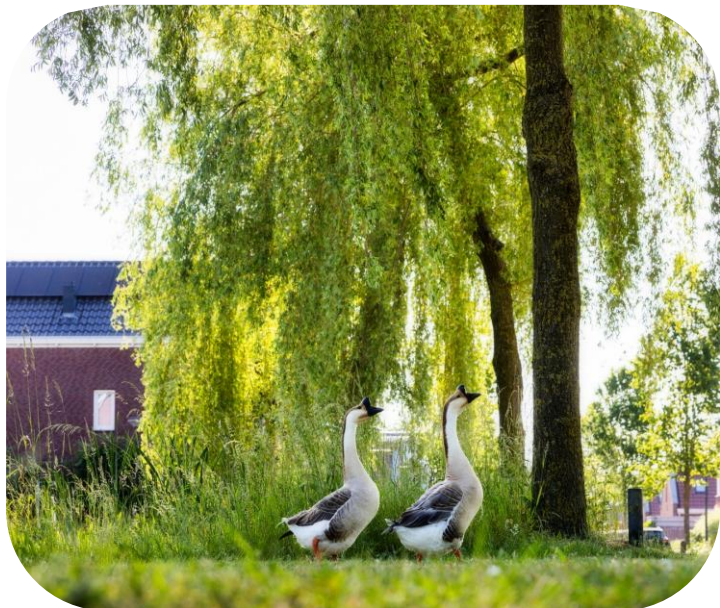
kunnen uitvoeren. Dit is afhankelijk van het nieuwe kabinet. De raad voor het openbaar bestuur (ROB) heeft recent het definitieve advies opgeleverd "Koersen op klimaatneutraal. Aansturing en bekostiging van het decentrale klimaat- en energiebeleid". Belangrijkste conclusie van deze herijking van het eerdere advies uit 2021 is dat er extra middelen nodig zijn voor gemeenten en provincies voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. De decentrale overheden vragen het kabinet om op basis van dit advies snel een besluit te nemen over bekostiging van het energiebeleid.

Aanpak energiearmoede

In 2025 geven we verder invulling aan de opgezette Lokale Isolatie Aanpak. Daarbij werken we aan een Soortenmanagementplan. Bij woningen die nog geïsoleerd kunnen worden, hebben we te maken met de Omgevingswet. Deze wet verbiedt - kortgezegd - onder andere het vernietigen, doden en verwonden van beschermde dieren- en plantensoorten en het wegnemen van hun verblijfplaatsen. In de gebouwde omgeving gaat het bij beschermde soorten vooral om vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. In het grootste deel van de woningen leven vaak één of meerdere van deze soorten. Als we een gemeentebrede aanpak uitrollen, moeten we bij deze huizen een ecologisch onderzoek doen naar de aanwezigheid van deze soorten. En vervolgens maatregelen te nemen om het doden of verwonden van de aanwezige beschermde soorten te voorkomen. Zijn er beschermde soorten aanwezig? Dan is een omgevingsvergunning nodig. Dit moet voor iedere woning, maar we kunnen ook in één keer voor de gehele gemeente een ecologisch onderzoek doen en maatregelen nemen op gebiedsniveau. De gemeente beschrijft dit ecologisch onderzoek en de maatregelen op gebiedsniveau in een Soortenmanagementplan. Hiervoor komt (gedeeltelijke) subsidie beschikbaar. Het is nog niet bekend of dit voldoende is.

Groennorm

Ten aanzien van bomen hebben wij een wettelijke zorgplicht. Als gevolg van areaaluitbreidingen en de grotere aanwezigheid van mensen door nieuwbouw wordt het bomenonderhoud intensiever.

5. Ondernemen en economie

Mensen kennen Scherpenzeel als ondernemend dorp in het groen. Omdat aandacht voor ondernemen ons dorp ook op de lange termijn leefbaar houdt, doen we er alles aan om dat zo te houden. Een vitaal en goed bereikbaar winkelcentrum is daarbij essentieel evenals passende activiteiten in ons agrarische buitengebied en ruimte voor innovatie en groei van Scherpenzeelse bedrijven.

Bedrijventerrein Stationsweg

De planontwikkeling van het bedrijventerrein aan de Stationsweg ligt nu (2024) stil. Het blijft de inzet van de gemeente om hier ruimte voor lokale bedrijvigheid te realiseren binnen een aantrekkelijke landschappelijke inpassingszone. Voor deze ontwikkeling moet de behoefte opnieuw worden vastgesteld. Naar verwachting zal de planontwikkeling niet eerder dan in 2025 een vervolg krijgen.

Wij houden de ondernemersverenigingen aangehaakt bij de ontwikkelingen. Zodra er meer duidelijkheid is, zullen wij de raad informeren.

Centrumvisie

In het centrum komt veel samen. Het is wenselijk om, mede naar aanleiding van de aangenomen motie december 2023 over het centrum, en de opgave die er ligt om het riool te vervangen en het vernieuwen van de openbare ruimte, in 2025 aan de slag te gaan met de actualisatie van de centrumvisie met een op te stellen uitvoeringsprogramma. Hierin maken we ook een relatie met het mobiliteitsplan. Of er voor de actualisatie kosten mee gemoeid zijn, wordt nader onderzocht. Wanneer hier sprake van is, dan wordt dit meegenomen in de aanstaande begroting.

Parkeren

Parkeren is een integraal onderdeel van ons Bestuursakkoord en houdt daarnaast nauw verband met de uitwerking van maatregelen uit het op te stellen Mobiliteitsplan. Met betrekking tot parkeren moeten we immers voorzien in integraliteit die bijdraagt aan kwaliteit en een toekomstbestendige insteek op het gebied van mobiliteit in brede zin. Zonder een grondig parkeeronderzoek ontbreekt het ons echter aan objectieve onderbouwing bij het vormgeven van ons parkeerbeleid en het implementeren van passende maatregelen. Uitgaande van de vertaling van deze wens in een actie tot het initiëren van dergelijk een parkeeronderzoek, zullen hier in 2025 kosten voor gemaakt moeten worden.

Evenementen

We stimuleren, en waar nodig faciliteren en ondersteunen we activiteiten en evenementen t.b.v. het behoud van een levendig Centrum. Tevens besteden we aandacht aan 800 jaar Scherpenzeel in 2029 en de opmars daar naartoe.

Toerisme, recreatie en monumenten

We haken aan bij de uitrol van het regionaal programma (RBT) om de Grebbelinie te verbinden. Hiermee kunnen we Scherpenzeel binnen de Grebbelinie Toeristisch nog beter op de kaart zetten.

We zetten tevens in op een kwaliteitsimpuls voor de toeristische & recreatieve infrastructuur 2026 en werken aan het verbeteren van aansluiting op de Top's

(fietsroutes, Klompenpaden, wandelpaden), zowel offline als online, en middels duidelijke bewegwijzering.

6. Sociaal domein

'Naar elkaar omzien' is een belangrijke waarde in ons dorp net zoals 'eigen verantwoordelijkheid' en 'zelfredzaamheid'. Om te zorgen dat niemand tussen wal en schip belandt, houden we de zorg betaalbaar en moedigen we participatie van kerken, scholen, verenigingen en maatschappelijke organisaties aan.

Herijking van ons armoedebeleid

We herijken onze beleidsregels Participatiewet en zetten ons in om onze (minima-) regelingen bekender, begrijpelijker, laagdrempeliger en toegankelijker te maken. Hiervoor laten we een onderzoek uitvoeren naar de ervaringen en behoeften van onze minimahuishoudens. Daarnaast gaan we aan de slag met de aanpak voor de kinderarmoede. De financiële omstandigheden in een huishouden mogen een kind niet in de weg staan om zich tot zijn of haar maximale vermogen te ontwikkelen. We gaan hiervoor in gesprek met onze welzijnspartijen, het onderwijs, de Adviesraad Sociaal Domein en waar mogelijk onze inwoners. Het aan laten sluiten van onze beleidsregels, werkwijzen en voorwaarden voor de minimaregelingen en de aanpak van de kinderarmoede op de behoeften van onze inwoners heeft financiële gevolgen voor 2025. Door aandacht voor armoedebestrijding stijgen de kosten vanaf 2025 met ongeveer 20% ten opzichte van 2023.

Structurele effecten programma Basis op Orde Sociaal Domein

In 2023 en 2024 is met veel energie gewerkt aan het op orde brengen van het sociaal domein. De teruggekeerde taken zijn duurzaam georganiseerd, de ondersteunende ICT en de werkprocessen zijn toekomstbestendig ingericht. Uit het programma zijn drie structurele knelpunten naar voren gekomen die opgelost moeten worden. Deze knelpunten zijn hieronder toegelicht.

1. Inrichting contractmanagement Wmo en Participatie

Contractmanagement bewaakt of alle partijen voldoen aan hun verplichtingen die vastgelegd zijn in de contracten. Een contractmanager stuurt op gemaakte afspraken (o.a. wachtlijsten en kwaliteit), bewaakt de kosten en draagt bij aan het tegengaan van zorgfraude. Voor Jeugd is het contractmanagement regionaal georganiseerd. Contractmanagement voor de Wmo en Participatie is lokaal ingericht. In onze organisatie is contractmanagement geen aparte functie, maar is het belegd bij de verschillende beleidsadviseurs. Zij hebben hier echter onvoldoende tijd en onvoldoende expertise voor. Ook is er geen ondersteunende applicatie waar alle contracten in zijn ondergebracht. Hiermee laten we kansen liggen om de dienstverlening aan inwoners kostenefficiënt te verbeteren en op kosten te besparen. Voor een goede sturing op de contracten is het nodig om contractmanagement op basisniveau in te richten. Voor deze minimale variant is een bedrag van € 50.000 aan extra loonkosten nodig en een licentie voor een passende applicatie.

2. Uitbreiding formatie consultants Jeugd

Voor zowel Wmo, Werk en Inkomen als Jeugd hebben we de benodigde formatie berekend. Voor Wmo en Werk en Inkomen denken we met de huidige uitvoeringscapaciteit net voldoende toegerust te zijn. De consultants jeugd ervaren een (te) hoge werkdruk. Dit leidt tot een hoger ziekteverzuim en het vertrek van ervaren

collega's. De toenemende werkdruk is mede het gevolg van onderstaande ontwikkelingen:

- Sinds januari 2023 sluit een jeugdconsulent 1 dagdeel per week samen met de Specialistische Ondersteuner Jeugd aan bij de huisartsen voor de verwijzingen vanuit de huisartsen. Deze extra inzet werpt zijn vruchten af. Het heeft geleid tot een daling van 17% aan GGZ-verwijzingen.
- We zetten extra in op het voorkomen van uithuisplaatsingen en terugdringen van gedwongen maatregelen. Daling van het aantal uithuisplaatsingen kan alleen met intensievere en langdurige begeleiding van de consulenten. Waar voorheen Veilig Thuis en de Jeugdbescherming zaken overnamen, blijft nu de consulent bij het gezin betrokken en sluit het regionaal veiligheidsteam aan. Minder uithuisplaatsingen en stabiele begeleiding door een vaste consulent zijn goed voor de gezinnen. De keerzijde is een hogere werkdruk voor de consulenten. Een consulent is per week gemiddeld 4 uur extra kwijt per gezin.

Met een uitbreiding van consulenten vangen we bovenstaande uitbreiding van taken op én kunnen we een duurzaam en veerkrachtig team waarborgen. Hierdoor kunnen we de kwaliteit en stabiliteit van de zorg voor jeugdigen blijven garanderen.

Totale kosten voor de uitbreiding bedragen € 167.000. Hiervan is € 90.000 opgenomen onder mutaties meerjarig effect Voorjaarsrapportage 2024 en € 77.000 onder de post onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar.

De financiële effecten van een daling aan GGZ-verwijzingen en minder veiligheidszaken zagen we al in 2023, de lasten voor specialistische jeugdhulp lagen ruim 500.000 euro lager dan in 2022.

3. Uitbreiding licentie sociale kaart

Voor een goede ontsluiting van het voorliggend veld voor inwoners en professionals is een uitgebreide licentie van de sociale kaart nodig. Hiermee kunnen we voorkomen dat inwoners van het kastje naar de muur worden gestuurd én dat ze onnodig in de meer hoogwaardige hulpverlening terecht komen.

Wmo

De Wmo staat momenteel onder aanzienlijke druk door een jaarlijkse toename van het aantal gebruikers van de voorzieningen, met een prognose van een 10% stijging. Bovendien neemt de vraag naar ondersteuning voor begeleiding - specifiek voor verwarde personen en psychiatrische vraagstukken - gestaag toe binnen de maatschappij. Deze complexe zaken vereisen een langdurige betrokkenheid van onze consulenten, vergelijkbaar met de intensiteit van jeugdzaken.

Om de kwaliteit van onze dienstverlening te waarborgen, zetten we in op het stroomlijnen van processen. Dit is een cruciale stap om de werkdruk te beheersen en tegelijkertijd de noodzaak voor personeelsuitbreiding te minimaliseren. Desondanks zijn er grenzen aan de efficiëntie die bereikt kan worden zonder extra handen. Daarnaast hebben landelijke (politieke) ontwikkelingen een significante impact op onze werkzaamheden, wat de druk op onze consulenten verder verhoogt.

Fraudepreventie

Op grond van artikel 6.1 van de Wmo 2015 en artikel 6b.1 en verder van de Regeling Jeugdwet zijn gemeenten gehouden om toezichthouders aan te wijzen en materiële controles uit te voeren. Om toezicht op de rechtmatigheid en kwaliteit van zorg te

houden en zorgfraude aan te pakken wordt er in 2024 een aantal beleidsuitgangspunten vastgesteld en aansluitend een algemeen controleplan en handhavingsbeleidsplan.

Voor de komende jaren, startend vanaf 01 januari 2025, zal de ambitie zijn dat er een toezichthouder wordt aangetrokken. Afhankelijk van de mogelijkheid om hierin regionaal op te trekken wordt er verwacht dat dit tussen de 0,3 – 0,5 fte is. De indelingsschaal moet nog worden vastgesteld. Waarbij dit bij de jeugdwet regionaal vanuit het 'knooppunt' kan worden ingezet, is de Wmo hierin nog niet zover. De toezichthouder gaat samenwerken met de op gevraagde contractmanager, en mag niet een één en zelfde persoon zijn.

Op dit moment is het nog niet inzichtelijk wat de daadwerkelijke financiën zijn voor de toezichthouder, een licentie voor een ondersteunende applicatie en extra kosten die vanuit het landelijk bureau Bibob komen.

Beschermd Wonen

Er wordt op rijksniveau al vele jaren gesproken over de doordecentralisatie van Beschermd Wonen. Er is regionaal een visie opgesteld over dit onderwerp die ervan uit gaat dat Beschermd Wonen slechts tijdelijk ingezet wordt en dat er zoveel mogelijk zorg thuis ingezet wordt in de vorm van Beschermd Thuis. Vermoedelijk wordt de doordecentralisatie pas in 2026 werkelijkheid. Vanwege de kwetsbare positie van Scherpenzeel en de bijkomende financiële risico's is besloten de regie en uitvoering zoveel mogelijk bij Ede te leggen, net zoals andere kleine gemeentes in de regio doen. Voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang hebben we regionaal afspraken gemaakt. De opvang is in Ede gesitueerd. Tot nu toe was er slechts een vorm van nachtopvang beschikbaar in de wintermaanden, ook was er niet echt aandacht voor dagactiviteiten. Gebleken is dat de behoefte aan opvang zowel overdag als in de nacht best groot is. Er wordt hard gewerkt aan uitbreiding van beide voorzieningen.

7. Voorzieningenniveau

Als dorp mogen we trots zijn op onze uitstekende voorzieningen, zoals het zwembad, de sportclubs en Kulturhus De Breehoek. Om Scherpenzeel aantrekkelijk te houden, ook voor jonge gezinnen en ouderen, blijven we ons daarvoor inzetten. Daarbij ontkomen we niet aan het zoeken naar een goede balans tussen de inzet van gemeenschapsgeld en het vragen van een eigen bijdrage aan gebruikers van de voorzieningen.

Vitale sportverenigingen zijn cruciaal voor het welzijn van onze gemeenschap. Ze bieden niet alleen een plek voor sport en beweging, maar vervullen ook een sociale functie door mensen samen te brengen. Als gemeente stimuleren we samenwerkingen tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties, zoals scholen en zorginstellingen en ondersteunen we initiatieven die bijdragen aan de duurzaamheid en vitaliteit van sportverenigingen.

Samen met de sportverenigingen volgen we alle ontwikkelingen en kijken naar de toekomstbestendigheid. Voor investeringen kijken we naar mogelijkheden van leningen voor de verenigingen.

De buitenruimte in Scherpenzeel biedt talloze mogelijkheden voor sport en spel. We erkennen het belang van een goed onderhouden en toegankelijke buitenruimte voor het welzijn van onze inwoners.

Scherpenzeel is een wandel- en fietsgemeente en we willen de toegankelijkheid van de natuur en de belevingswaarde van het groen vergroten via goede en veilige wandel- en fietsroutes. We zetten de komende jaren in op het beter op de kaart zetten van de gemeente als aantrekkelijk gebied om te wandelen en te fietsen.

We hopen hierdoor niet alleen de gezondheid en het welzijn van onze inwoners te bevorderen, maar ook de aantrekkelijkheid van Scherpenzeel als wandel- en fietsgemeente te vergroten. Samen werken we aan een vitale en actieve gemeenschap.

8. Veiligheid

Scherpenzeel wordt gezien als een veilige en fijne plek om te wonen. Toch zijn er ook zorgen, bijvoorbeeld over de groei van alcohol- en drugsoverlast en ondermijning. We zetten daarom stevig in op preventie en voldoende boa- en politiecapaciteit.

We stellen jaarlijks een uitvoeringsplan op voor de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid. Door dit Uitvoeringsplan maken we inzichtelijk hoe de gemeente, politie en het OM jaarlijks uitvoering geven aan de taken op het gebied van veiligheid.

We zetten structureel in op preventiemateriaal voor alcohol, drugs, ondermijning, inbraak, licht op de fiets, week van de veiligheid, whatsappgroepen, en een inwonersplatform.

9. Uitgangspunten voor de begroting

Dit hoofdstuk bevat de grondslagen en kaders waarlangs de begroting 2025-2028 wordt uitgewerkt. Hierbij gaat het onder meer om de te hanteren indexpercentages en belastingen en tarieven. Voor zover percentages al bekend zijn, zijn deze verwerkt in de onderhavige kadernota, in andere gevallen is een schatting opgenomen.

	2025
Lonen (incl sociale lasten)	CAO gemeenten
Prijzen (contracten/huur/onderhoud)	prijs materiële overheidsconsumptie
Subsidies (m.u.v. waarderings- en incidentele subsidies)	afgeleide loon- en prijsstijging
Gemeenschappelijke regelingen	o.b.v. begroting GR
Rekenrente	0,0%
Minimale weerstandratio	1,30
Onroerende zaakbelasting	6% in 2025, daarna jaarlijks 2,5%
Overige belastingen	prijs materiële overheidsconsumptie
Leges en tarieven	kostendekkend
Algemene uitkering	meicirculaire gemeentefonds 2024

Lonen, prijzen en subsidies

Elk jaar in augustus komt het Centraal Plan Bureau (CPB) met de augustusraming. Daarin staan bijgestelde ramingen van de indices die wij gebruiken voor het opstellen van de begroting.

Op dit moment zijn deze indices nog niet bekend, en zijn voorlopige indices gebruikt. Voor de prijsindexatie is voor 2025 2,2% gehanteerd o.b.v. de maartraming van het CPB. Voor de loonindex is nu uitgegaan van de laatste cao-ontwikkeling in 2024.

De verhoging van de subsidies is een afgeleide van de loonstijging en de prijsstijging. Hierbij telt de loonstijging voor 70% en de prijsstijging voor 30% mee.

Belastingen

In de begroting 2024-2027 is vastgesteld dat de OZB in 2025 stijgt met 6% (dit is inclusief 2% inflatiecorrectie). Vanaf 2026 is een stijging opgenomen van 2,5% als zijnde de verwachte prijsindexatie.

De overige belastingen worden in 2025 geïndexeerd met de prijsindexatie van 2,2%.

Leges en tarieven

Voor leges en tarieven geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid, tenzij andere afspraken zijn gemaakt.

Rekenrente

De interne rekenrente is vastgesteld op 0,0%. Met dit percentage blijft de rekenrente binnen de marges die het Rijk via de BBV-regelgeving voorschrijft.

10. Advies VNG en Voorjaarsnota Rijk

Voor de komende Begroting 2025-2028 heeft de VNG wederom een advies uitgebracht aan de gemeenten. Dit advies luidt in het kort:

- Bereid ombuigingen voor waartoe in uw gemeente besloten zal worden indien de korting van € 3 miljard vanaf 2026 niet wordt teruggedraaid of verzacht. Breng deze zo goed mogelijk in kaart, maar zet ze nog niet in gang.
- Presenteer deze gevolgen financieel én inhoudelijk zo scherp mogelijk.
- Betrek daarbij het advies van de Taskforce Taken en Middelen, die aangeven vooral te focussen op taken in medebewind. We realiseren ons dat dit voor elke gemeente een eigen afweging vraagt, die tot andere keuzes kan leiden.
- Beschrijf in ieder geval de 5 meest significante ombuigingsmaatregelen, hun consequenties en het taakveld dat daarmee geraakt wordt.

10.1 Overwegingen van de VNG bij het advies

We realiseren ons dat op dit moment in vrijwel alle gemeenten gesprekken over mogelijke ombuigingen worden gevoerd. We willen er echter ook op wijzen dat de gesprekken vanuit de VNG met het demissionaire kabinet over de kortingen vanaf 2026 nog niet zijn afgerond. Ook heeft de ALV op 1 december onze inzet voor afspraken met het nieuwe kabinet vastgesteld. Daarin staan duidelijke randvoorwaarden: de opschalingskorting moet worden afgeschaft, de korting op het accres moet worden hersteld en er moet een goede afspraak komen over de groei van het gemeentefonds, die rekening houdt met de ontwikkeling van de zorgkosten. De financiële situatie voor gemeenten is daarmee het best te omschrijven als 'prepare for the worst, hope for the best'. Het is verstandig om na te denken over maatregelen, tegelijkertijd willen we voorkomen dat gemeenten te vroeg onnodige en onomkeerbare ombuigingen in gang zetten. De lopende kabinetsformatie en de demissionaire status van het huidige kabinet maken het lastig om een inschatting te maken op welk moment exact meer duidelijkheid is te verwachten. Met het demissionaire kabinet is afgesproken in april opnieuw te overleggen over het schrappen van de opschalingskorting. Daarmee zou de korting van € 3 miljard met € 675 miljoen worden verminderd. Van kabinetszijde is daarbij wel aangegeven dat besluitvorming afhangt van de stand van zaken van de kabinetsformatie en de bredere financiële context. Pas na het verschijnen van de meicirculaire ontstaat dus duidelijkheid over de opschalingskorting.

10.2 Voorjaarsnota Rijk

Half april verscheen de Voorjaarsnota van het Rijk. De uitkomst daarvan is:

2024: + 120 mln.

2025 -/- 960 mln.

2026: + 217 mln.

2027: + 118 mln.

2028: + 155 mln.

2029: + 152 mln.

De opschalingskorting wordt definitief geschrapt vanaf 2026 (+ 675 mln. structureel). Het ministerie van Financiën reserveert extra geld voor de oplopende kosten van de Wmo. De nieuwe financieringssysteem gaat al dit jaar (2024) en niet pas in 2024. Voor 2024 worden de effecten hiervan gecompenseerd. Maar in 2025 volgt een forse korting voor gemeenten, waardoor een deel van het ravijnjaar in 2025 valt.

10.3 De VNG stelt voor

1. Stel een reële meerjarenbegroting 2025-2028 op.
Brenge allereerst, in lijn met het advies vorig jaar, de begroting zo reëel mogelijk in beeld. Dat zal naar verwachting tot een tekort leiden vanaf 2025, waardoor er ombuigingen zullen moeten worden voorbereid.
2. Brenge de maatregelen in beeld die nodig zijn om het tekort dat optreedt bij een reële begroting 2025-2028 te mitigeren, met zowel de financiële als inhoudelijke consequenties.

De Taskforce Taken en Middelen onder leiding van Rinnooy Kan biedt in haar bericht en advies 3 mogelijkheden om met de korting om te gaan:

- a. (deels) dichten door het verhogen van de OZB;
- b. bezuinigingen op autonome taken;
- c. bezuinigingen op medebewindstaken.

11. Overzicht meerjarenperspectief

	2025	2026	2027	2028
A. Saldo begroting 2024-2027	849.024	-349.300	3.087	3.087
B. Begrotingswijzigingen	-81.764	-144.264	-144.264	-136.764
Meerjarige effecten voorjaarsrapportage	-81.764	-144.264	-144.264	-136.764
C. Algemene uitkering	111.070	710.643	988.456	1.165.795
Jeugdzorgmiddelen		-20.774	3.323	-6.625
Effect septembercirculaire 2023	245.070	217.417	488.133	683.420
Prognose effecten Voorjaarsnota 2024 Rijk	-134.000	514.000	497.000	489.000
D. Loon- en prijsontwikkeling	-523.390	-523.390	-523.390	-523.390
Loonontwikkeling CAO	-445.200	-445.200	-445.200	-445.200
Prijsindexatie	-78.190	-78.190	-78.190	-78.190
E. Areaaluitbreidingen	0	0	0	0
	0	0	0	0
Subtotaal	354.940	-306.311	323.889	508.728
F. Uitbreidingen en intensiveringen	-1.126.124	-1.026.190	-1.044.917	-1.061.037
Geactualiseerd bestaand beleid	-1.126.124	-1.026.190	-1.044.917	-1.061.037
Totaal geraamd begrotingsaldo	-771.184	-1.332.501	-721.028	-552.309

11.1 Toelichting meerjarenperspectief

A. Saldo Begroting 2024-2027

Het betreft hier de begrotingsaldi van de begroting voor het lopende jaar 2024. Dezealdi vormen het vertrekpunt voor het nieuwe meerjarenperspectief voor de jaren 2025 tot en met 2028.

B. Begrotingswijzigingen

In de Voorjaarsrapportage 2024 zijn wijzigingen in budgetten opgenomen, die een meerjarig effect hebben.

C. Algemene uitkering

De effecten uit de meicirculaire 2024 zijn op dit moment nog niet bekend en derhalve in deze kadernota niet meegenomen. Wel is het effect uit de septembercirculaire meegenomen en een eerste prognose van de effecten van de Voorjaarsnota van het Rijk.

D. Loon- en prijsontwikkeling

Dit onderdeel staat ook toegelicht in het hoofdstuk Uitgangspunten voor de begroting. Voor de prijsindexatie wordt uitgegaan van een stijging van 2,2% in 2025. De cao-effecten zijn bekend, deze komen uit op zo'n € 445.000 extra structurele loonkosten.

E. Areaaluitbreidingen

Op basis van het op dit moment bekende bouwprogramma binnen de gemeente Scherpenzeel zijn er geen nieuwe uitbreidingen opgenomen. De komende uitbreidingen waren al verwerkt in de Begroting 2024-2027.

F. Bijstellingen Kadernota

Verderop in deze kadernota staan de bijstellingen per programma vermeld.

11.2 Voorlopige conclusie

Het meerjarig saldo geeft aan wat de effecten zijn zonder ombuigingen of het maken van keuzes ten aanzien van het temporiseren of schrappen van gewenste danwel benodigde intensiveringen van ons bestaande beleid.

Bij het verschijnen van de meicirculaire 2024 weten we met zekerheid wat de effecten voor de Algemene uitkering zijn en kan gekeken worden welke mogelijkheden we hebben.

12. Risicoparagraaf

We zien de volgende risico's en onzekerheden.

12.1 Loonkosten

De stijging van de loonkosten a.g.v. de nieuwe CAO is relatief fors. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de meicirculaire 2024 hiervoor compensatie biedt voor 2024. Dit is echter niet met zekerheid te zeggen. Vanaf 2025 geldt de nieuwe financieringssystematiek en vindt waarschijnlijk geen volledige compensatie plaats. Op het moment dat de Kadernota 2025-2028 door het college wordt vastgesteld, is de meicirculaire nog niet verschenen. Wanneer de meicirculaire onvoldoende compensatie biedt, zal er gekeken moeten worden naar aanvullende oplossingen.

12.2 Middelen jeugd

Het Rijk heeft aangegeven de extra bezuinigingen in de jeugdzorg van € 500 miljoen voor 2025 te schrappen. Of dit ook voor de jaren erna geldt (het bedrag liep op € 511 miljoen vanaf 2027) is vooralsnog onduidelijk.

Het kabinet heeft een aantal besparingsopties genoemd, zoals invoering van een eigen bijdrage vanaf 2026, afschaffing van het PGB en het niet meer vergoeden van jeugdhulp na het 18de jaar. Het is echter maar de vraag of dit het gewenste effect sorteert en wat dat gaat betekenen voor de gemeentelijke financiën.

12.3 Oekraïne

Op dit moment hebben we al 2 jaar te maken met de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de opvang van vluchtelingen, het is te verwachten dat de opvang van vluchtelingen ook in 2025 doorloopt. We gaan er in deze Kadernota vanuit dat de opvangkosten voor de gemeentelijke opvang in 2024 en verder ook door het Rijk vergoed worden.

12.4 Grondstoffeninzameling

Eind 2024 loopt de overeenkomst af van alle gemeenten met Afvalfonds (nieuwe naam Verpact) voor de vergoedingen voor grondstoffen – gescheiden inzameling. Gebaseerd op ervaringen uit het verleden zijn er aan het eind van het jaar nog geen nieuwe afspraken. Ook loopt er landelijk een (politieke) discussie over de statiegeldopbrengsten. Dit geeft flinke onzekerheid over de bedragen die we gaan ontvangen en maakt het realistisch begroten van de afvalstoffenheffing een uitdaging.

13. Programmaverantwoording

Programma's

- Programma 0: Bestuur en ondersteuning
- Programma 1: Veiligheid
- Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat
- Programma 3: Economie
- Programma 4: Onderwijs
- Programma 5: Sport, cultuur en recreatie
- Programma 6: Sociaal Domein
- Programma 7: Volksgezondheid en milieu
- Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

13.0 Programma 0: Bestuur en ondersteuning

13.0.1 Financieel overzicht

Programma 0	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	13.784.239	12.588.905	12.506.075	12.506.075
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	262.487	262.487	262.487	262.487
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	-129.318	-151.642	-177.095	-145.344
Algemene uitkering	111.070	710.643	988.456	1.165.795
Actualisatie kapitaallasten	-31.194	-31.194	-25.381	-25.046
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-260.300	-281.800	-339.300	-345.800
Reservemutaties	0	0	0	0
Loonontwikkeling	-445.200	-445.200	-445.200	-445.200
Prijsindexatie	-30.280	-30.280	-30.280	-30.280
Saldo	13.261.504	12.621.919	12.739.762	12.942.687

13.0.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Programma 0	2025	2026	2027	2028
Functioneel applicatiebeheer	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
Baten huur	62.500	0	0	0
Gemeentepagina/website	-2.700	-2.700	-2.700	-2.700
Rentekosten	-15.000	-15.000	-15.000	-7.500
Accountantskosten	-23.360	-23.360	-23.360	-23.360
ICT-samenwerking Veenendaal	-34.000	-34.000	-34.000	-34.000
Aanpassing Vennootschapsbelasting	-5.758	34.418	8.965	33.216
Traineeship	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Saldo	-129.318	-151.642	-177.095	-145.344

13.0.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

0.1 Makelaar inwonersbetrokkenheid				
Voor de vergroting van de inwonersparticipatie wordt 1 fte ingezet.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Saldo	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000

0.4 Informatiebeleidsplan/i-visie

Het nieuwe informatiebeleidsplan 2024-2029 en I-visie vergt investeringen ter vervanging van apparatuur, maar ook investeringen ter uitbreiding en voor nieuwe benodigde projecten. Het vorige informatiebeleidsplan liep tot en met 2022. Vanaf 2023 bevatte de begrotingen daarom geen financiële ruimte voor nieuwe investeringen en vervangingsinvesteringen en eventuele daarmee samenhangende exploitatiekosten. Dit vergroot de financiële gevolgen van het nieuwe informatiebeleidsplan. Dit leidt ook implementatiekosten en heeft gevolgen voor onderhoud en updates. Daarnaast komen er extra kosten voor audits en gewijzigde wetgeving.

	2025	2026	2027	2028
Exploitatiekosten Informatiebeleidsplan/i-visie	-160.300	-181.800	-239.300	-245.800
Kapitaallasten vervangingsinvesteringen	-31.790	-31.790	-31.790	-62.282
Kapitaallasten nieuwe projecten	-13.073	-47.833	-57.733	-59.933
Dekking kapitaallasten	44.863	79.623	89.523	122.215
Saldo	-160.300	-181.800	-239.300	-245.800

13.0.4 Totale baten en lasten

P0	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
0.1 Bestuur	-1.258.798	-1.273.798	-1.258.798	-1.258.798
0.2 Burgerzaken	-297.223	-299.339	-299.339	-299.339
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-63.692	-63.692	-63.692	-63.692
0.4 Overhead	-5.030.688	-4.964.685	-5.013.608	-5.024.385
0.5 Treasury	-80.310	-72.825	-65.340	-57.840
0.61 OZB woningen	-365.894	-365.894	-365.894	-365.894
0.62 OZB niet-woningen	-11.456	-11.456	-11.456	-11.456
0.64 Belastingen Overig	-22.913	-22.913	-22.913	-22.913
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-6.136	-6.136	-6.136	-6.136
0.8 Overige baten en lasten	-25.973	-25.973	-25.973	-25.973
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-171.271	-223.058	-304.812	-280.561
Totaal Lasten	-7.334.354	-7.329.769	-7.437.961	-7.416.987
Baten				
0.1 Bestuur	8.830	8.830	8.830	8.830
0.2 Burgerzaken	159.753	159.753	159.753	159.753
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	111.890	49.390	49.390	49.390
0.4 Overhead	1.060	1.060	1.060	1.060
0.5 Treasury	11.905	11.825	11.744	11.744
0.61 OZB woningen	1.756.990	1.833.758	1.913.258	1.913.258
0.62 OZB niet-woningen	780.838	800.109	819.859	819.859
0.64 Belastingen Overig	48.589	48.589	48.589	48.589
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	17.527.386	16.865.959	17.026.772	17.204.111
Totaal Baten	20.407.241	19.779.273	20.039.255	20.216.594
Saldo van baten en lasten	13.072.887	12.449.504	12.601.294	12.799.607
Mutatie reserves				
Toevoegingen				
Algemene reserve	0	0	0	0
Automatisering	-624.288	0	0	0
Individuele trajecten	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Totaal toevoegingen	-649.288	-25.000	-25.000	-25.000
Onttrekkingen				
Algemene reserve	624.288	0	0	0
Huisvesting	40.446	40.446	40.446	40.446
Individuele trajecten	0	0	0	0
Automatisering	123.171	125.786	123.022	127.634
Organisatie	50.000	31.183	0	0
Totaal onttrekkingen	837.905	197.415	163.468	168.080
Mutatie reserves	188.617	172.415	138.468	143.080
Resultaat	13.261.504	12.621.919	12.739.762	12.942.687

13.1 Programma 1: Veiligheid

13.1.1 Financieel overzicht

Programma 1	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	-1.058.756	-1.058.756	-1.058.756	-1.058.756
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-19.757	-19.757	-19.757	-19.757
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	-1.475	-1.475	-1.475	-1.475
Actualisatie kapitaallasten	0	0	0	2.671
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-57.170	-57.170	-57.170	-57.170
Prijsindexatie	-970	-970	-970	-970
Saldo	-1.138.128	-1.138.128	-1.138.128	-1.135.457

13.1.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Programma 1	2025	2026	2027	2028
Bijstelling baten toezicht houden	-1.475	-1.475	-1.475	-1.475
Saldo	-1.475	-1.475	-1.475	-1.475

13.1.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

1.1 VGGM				
De kosten voor VGGM nemen fors toe, een deel is opgenomen in programma 7 (gezondheidszorg), een deel in programma 1 (veiligheid).				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-57.170	-57.170	-57.170	-57.170
Saldo	-57.170	-57.170	-57.170	-57.170

13.1.4 Totale baten en lasten

P1	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-730.150	-730.150	-730.150	-727.479
1.2 Openbare orde en veiligheid	-420.640	-420.640	-420.640	-420.640
Totaal Lasten	-1.150.790	-1.150.790	-1.150.790	-1.148.119
Baten				
1.2 Openbare orde en veiligheid	12.662	12.662	12.662	12.662
Totaal Baten	12.662	12.662	12.662	12.662
Saldo van baten en lasten	-1.138.128	-1.138.128	-1.138.128	-1.135.457
Mutatie reserves				
Er is geen sprake van reservemutaties	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0
Resultaat	-1.138.128	-1.138.128	-1.138.128	-1.135.457

13.2 Programma 2: Verkeer en Vervoer

13.2.1 Financieel overzicht

Programma 2	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	-1.223.631	-1.246.549	-1.246.111	-1.246.111
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-20.055	-20.055	-20.055	-20.055
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten	-69.085	-69.084	-69.846	-71.696
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Prijsindexatie	-15.600	-15.600	-15.600	-15.600
Saldo	-1.428.371	-1.451.288	-1.451.612	-1.453.462

13.2.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Er zijn geen mutaties.

13.2.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

2.1 Verkeer				
Voor een goede uitvoering van ons wegbeheer hebben we nu onvoldoende capaciteit, waardoor achterstanden ontstaan. Een uitbreiding is daarom noodzakelijk.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Saldo	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000

13.2.4 Totale baten en lasten

P2	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	-1.469.096	-1.479.686	-1.480.010	-1.481.860
2.5 Openbaar vervoer	-10.438	-10.438	-10.438	-10.438
Totaal Lasten	-1.479.534	-1.490.124	-1.490.448	-1.492.298
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	38.836	38.836	38.836	38.836
Totaal Baten	38.836	38.836	38.836	38.836
Saldo van baten en lasten	-1.440.698	-1.451.288	-1.451.612	-1.453.462
Mutatie reserves				
Toevoegingen				
Wegen	-209.207	-221.534	-221.534	-221.534
Totaal toevoegingen	-209.207	-221.534	-221.534	-221.534
Onttrekkingen				
Wegen	221.534	221.534	221.534	221.534
Totaal onttrekkingen	221.534	221.534	221.534	221.534
Mutatie reserves	12.327	0	0	0
Resultaat	-1.428.371	-1.451.288	-1.451.612	-1.453.462

13.3 Programma 3: Economie

13.3.1 Financieel overzicht

Programma 3	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	-56.604	-66.604	-56.604	-56.604
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-7.448	-7.448	-7.448	-7.448
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten	42.211	42.211	42.211	42.211
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-19.250	0	0	0
Prijsindexatie	2.950	2.950	2.950	2.950
Saldo	-38.141	-28.891	-18.891	-18.891

13.3.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Er zijn geen mutaties.

13.3.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

3.1 Economische ontwikkeling				
Voor het vormgeven van ons parkeerbeleid en het implementeren van passende maatregelen is een grondig parkeeronderzoek benodigd.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-19.250			
Saldo	-19.250	0	0	0

3.3 Marktmeester				
Formatie marktmeester.				
	2025	2026	2027	2028
Lasten formatie marktmeester	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Dekking uit marktgelden	7.000	7.000	7.000	7.000
Saldo	0	0	0	0

13.3.4 Totale baten en lasten

P3	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	-72.893	-53.643	-53.643	-53.643
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-106.961	-106.961	-106.961	-106.961
3.4 Economische promotie	-58.628	-68.628	-58.628	-58.628
Totaal Lasten	-238.482	-229.232	-219.232	-219.232
Baten				
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	35.805	35.805	35.805	35.805
3.4 Economische promotie	164.536	164.536	164.536	164.536
Totaal Baten	200.341	200.341	200.341	200.341
Saldo van baten en lasten	-38.141	-28.891	-18.891	-18.891
Mutatie reserves				
Onttrekkingen				
Centrumvisie	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0
Resultaat	-38.141	-28.891	-18.891	-18.891

13.4 Programma 4: Onderwijs

13.4.1 Financieel overzicht

Programma 4	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	-3.703.135	-553.135	-553.135	-553.135
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-4.821	-4.821	-4.821	-4.821
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten	0	0	0	152
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	0	0	0	0
Prijsindexatie	-8.160	-8.160	-8.160	-8.160
Saldo	-3.716.116	-566.116	-566.116	-565.964

13.4.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Er zijn geen mutaties.

13.4.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

Er zijn geen mutaties.

13.4.4 Totale baten en lasten

P4	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
4.2 Onderwijshuisvesting	-302.481	-302.340	-380.448	-380.296
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-574.800	-574.800	-574.800	-574.800
Totaal Lasten	-877.281	-877.140	-955.248	-955.096
Baten				
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	89.479	89.479	89.479	89.479
Totaal Baten	89.479	89.479	89.479	89.479
Saldo van baten en lasten	-787.802	-787.661	-865.769	-865.617
Mutatie reserves				
Toevoegingen				
Nieuwbouw onderwijsgebouwen	-3.150.000	0	0	0
Totaal toevoegingen	-3.150.000	0	0	0
Onttrekkingen				
Nieuwbouw onderwijsgebouwen	221.686	221.545	299.653	299.653
Totaal onttrekkingen	221.686	221.545	299.653	299.653
Mutatie reserves	-2.928.314	221.545	299.653	299.653
Resultaat	-3.716.116	-566.116	-566.116	-565.964

13.5 Programma 5: Sport, Cultuur en Recreatie

13.5.1 Financieel overzicht

Programma 5	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	-1.787.045	-1.787.045	-1.785.215	-1.785.215
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-22.467	-22.467	-22.467	-22.467
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten	-11.611	-11.611	-11.611	-10.182
Reservemutaties	10.964	10.964	10.964	9.807
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
Prijsindexatie	-15.480	-15.480	-15.480	-15.480
Saldo	-1.833.839	-1.833.839	-1.832.009	-1.831.737

13.5.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Er zijn geen mutaties.

13.5.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

5.7 Areaaluitbreiding groen				
Vanwege de realisatie van de wijk Zelder nemen de kosten voor het beheer van openbaar groen toe.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200
Saldo	-8.200	-8.200	-8.200	-8.200

13.5.4 Totale baten en lasten

P5	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	-115.742	-112.316	-57.614	-57.614
5.2 Sportaccommodaties	-441.714	-441.714	-441.215	-440.058
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-68.688	-68.688	-68.688	-68.688
5.5 Cultureel erfgoed	-56.672	-56.672	-56.672	-56.672
5.6 Media	-476.476	-476.476	-476.476	-476.476
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-972.767	-972.767	-971.436	-971.164
Totaal Lasten	-2.132.059	-2.128.633	-2.072.101	-2.070.672
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	58.128	54.702	0	0
5.2 Sportaccommodaties	53.938	53.938	53.938	53.938
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.272	2.272	2.272	2.272
5.5 Cultureel erfgoed	9.759	9.759	9.759	9.759
Totaal Baten	124.097	120.671	65.969	65.969
Saldo van baten en lasten	-2.007.962	-2.007.962	-2.006.132	-2.004.703
Mutatie reserves				
Onttrekkingen				
Lening Breehoek	75.000	75.000	75.000	75.000
Onderhoud Breehoek	0	0	0	0
Zwembad	22.137	22.137	22.137	22.137
Herinrichting sportpark De Bree	76.986	76.986	76.986	75.829
Totaal onttrekkingen	174.123	174.123	174.123	172.966
Mutatie reserves	174.123	174.123	174.123	172.966
Resultaat	-1.833.839	-1.833.839	-1.832.009	-1.831.737

13.6 Programma 6: Sociaal Domein

13.6.1 Financieel overzicht

Programma 6	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	-7.674.078	-7.684.536	-7.697.629	-7.697.629
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-98.494	-98.494	-98.494	-98.494
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	43.271	43.271	43.271	43.271
Actualisatie kapitaallasten	0	0	0	0
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-173.332	-176.770	-180.548	-191.748
Prijsindexatie	-7.240	-7.240	-7.240	-7.240
Saldo	-7.909.873	-7.923.769	-7.940.640	-7.951.840

13.6.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Programma 6	2025	2026	2027	2028
Bijstelling algemene bijstandsuitkering	88.271	88.271	88.271	88.271
Inzet extra jeugdconsulent	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Lagere kosten jeugdbescherming	45.000	45.000	45.000	45.000
Saldo	43.271	43.271	43.271	43.271

13.6.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

6.2 Update Sociale kaart				
Voor een goede ontsluiting van het voorliggend veld voor inwoners en professionals is een uitgebreide licentie van de sociale kaart nodig.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
Saldo	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000

6.2 Contractmanagement				
Voor een goede sturing op de contracten is het nodig om contractmanagement op basisniveau in te richten.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Saldo	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)				
De kosten voor de Valleihopper nemen fors toe.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-29.332	-32.770	-36.548	-47.748
Saldo	-29.332	-32.770	-36.548	-47.748

6.72D Jeugdconsulent				
Met de inzet van een consulent vangen we de uitbreiding van taken op én kunnen we een duurzaam en veerkrachtig team waarborgen. Hierdoor kunnen we de kwaliteit en stabiliteit van de zorg voor jeugdigen blijven garanderen. In de effecten uit de Voorjaarsrapportage 2024 is al 90.000 verwerkt.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-77.000	-77.000	-77.000	-77.000
Saldo	-77.000	-77.000	-77.000	-77.000

13.6.4 Totale baten en lasten

P6	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-678.329	-662.267	-634.207	-634.207
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-444.961	-448.164	-420.388	-420.388
6.3 Inkomensregelingen	-1.978.125	-1.978.125	-1.978.125	-1.978.125
6.4 WSW en beschut werk	-300.948	-299.377	-299.377	-299.377
6.5 Arbeidsparticipatie	-172.228	-172.228	-172.228	-172.228
6.6/6.71/6.81 Wmo	-2.259.053	-2.275.155	-2.292.026	-2.303.226
6.72/6.73/6.74/6.82 Jeugdhulp	-3.819.845	-3.819.845	-3.819.845	-3.819.845
Totaal Lasten	-9.653.489	-9.655.161	-9.616.196	-9.627.396
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	44.122	28.060	0	0
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	26.938	27.776	0	0
6.3 Inkomensregelingen	1.369.847	1.369.847	1.369.847	1.369.847
6.4 WSW en beschut werk	35.709	35.709	35.709	35.709
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	67.000	70.000	70.000	70.000
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal Baten	1.743.616	1.731.392	1.675.556	1.675.556
Saldo van baten en lasten	-7.909.873	-7.923.769	-7.940.640	-7.951.840
Mutatie reserves				
Er is geen sprake van reservemutaties	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0
Resultaat	-7.909.873	-7.923.769	-7.940.640	-7.951.840

13.7 Programma 7: Volksgezondheid en Milieu

13.7.1 Financieel overzicht

Programma 7	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	-258.683	-321.695	-319.557	-319.557
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-44.206	-44.206	-44.206	-44.206
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	0	0	0	0
Actualisatie kapitaallasten	0	0	0	0
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-132.272	-92.272	-92.272	-92.272
Prijsindexatie	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Saldo	-436.661	-459.673	-457.535	-457.535

13.7.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Programma 7	2025	2026	2027	2028
Rente lening t.b.v. aandelen ACV	-15.620	-15.620	-15.620	-15.620
Dekking uit afvalheffing	15.620	15.620	15.620	15.620
Saldo	0	0	0	0

13.7.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

7.1 VGGM				
De kosten voor VGGM nemen fors toe, een deel is opgenomen in programma 7 (gezondheidszorg), een deel in programma 1 (veiligheid).				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-44.772	-44.772	-44.772	-44.772
Saldo	-44.772	-44.772	-44.772	-44.772

7.4 Warmtetransitie				
Voor het vastleggen van het Warmteprogramma in het Omgevingsplan is extra capaciteit benodigd.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-25.000	0	0	0
Saldo	-25.000	0	0	0

7.5 Onderhoud begraafplaats				
De uitbreiding van de begraafplaats Lambalgen betekent dat de kosten voor onderhoud ook toenemen.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	0	-47.500	-47.500	-47.500
Saldo	0	-47.500	-47.500	-47.500

7.5 Onderhoud begraafplaats				
Voor groot onderhoud van het Baarhuisje is incidenteel budget noodzakelijk.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-12.500			
Saldo	-12.500	0	0	0

7.5 Onderhoud begraafplaats				
Om achterstanden bij het begraafplaatsbeheer weg te werken is in 2025 tijdelijk extra capaciteit nodig. Er wordt uitgegaan van 0,5 fte.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-50.000	0	0	0
Saldo	-50.000	0	0	0

13.7.4 Totale baten en lasten

P7	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	-746.788	-730.615	-707.941	-707.941
7.2 Riolering	-914.176	-932.889	-935.750	-940.716
7.3 Afval	-952.304	-940.327	-939.052	-939.052
7.4 Milieubeheer	-454.574	-429.574	-429.574	-429.574
7.5 Begraafplaatsen	-324.316	-344.316	-343.318	-343.318
Totaal Lasten	-3.392.158	-3.377.721	-3.355.635	-3.360.601
Baten				
7.1 Volksgezondheid	38.847	22.674	0	0
7.2 Riolering	1.315.800	1.330.882	1.333.608	1.338.574
7.3 Afval	1.179.679	1.179.679	1.179.679	1.179.679
7.4 Milieubeheer	217.893	217.893	217.893	217.893
7.5 Begraafplaatsen	166.920	166.920	166.920	166.920
Totaal Baten	2.919.139	2.918.048	2.898.100	2.903.066
Saldo van baten en lasten	-473.019	-459.673	-457.535	-457.535
Mutatie reserves				
Onttrekkingen				
Riolering	0	0	0	0
Duurzaamheid	36.358	0	0	0
Totaal onttrekkingen	36.358	0	0	0
Mutatie reserves	36.358	0	0	0
Resultaat	-436.661	-459.673	-457.535	-457.535

13.8 Programma 8: Volkshuisvesting, Leefomgeving en Stedelijke Vernieuwing

13.8.1 Financieel overzicht

Programma 8	2025	2026	2027	2028
Vastgestelde begroting 2024	2.826.717	-219.885	214.019	214.019
Technische mutaties uit voorjaarsrapportage	-45.239	-45.239	-45.239	-45.239
Mutaties met meerjarig effect uit de voorjaarsrapportage	5.758	-34.418	-8.965	-33.216
Actualisatie kapitaallasten	0	0	0	0
Grondexploitatie	0	0	0	0
Onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar	-316.885	-251.264	-213.764	-213.764
Reservemutaties	0	0	0	0
Prijsindexatie	-1.910	-1.910	-1.910	-1.910
Saldo	2.468.441	-552.716	-55.859	-80.110

13.8.2 Mutaties met meerjarig effect uit de Voorjaarsrapportage 2024

Programma 8	2025	2026	2027	2028
Mutatie reserve grondexploitatie	5.758	-34.418	-8.965	-33.216
Saldo	5.758	-34.418	-8.965	-33.216

13.8.3 Toelichting onontkoombaar, onvoorzien, onuitstelbaar

8.1 Strategische inzet in de regio				
Voor de inzet binnen Foodvalley, RLPG, Novex is inzet gewenst die we nu niet kunnen leveren. Een extra formatie van 0,5 fte is daarom nodig				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Saldo	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000

8.1 Integraal beleidsplan Ruimtelijke Ordening				
Voor het opstellen van een integraal beleidsplan voor Leefomgeving is in 2025 eenmalig extra budget benodigd.				
	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-40.000	0	0	0
Saldo	-40.000	0	0	0

8.1 Verankeren plannen landelijkgebied in Omgevingsplan

Voor het verankeren van de plannen m.b.t. het landelijk gebied is extra budget benodigd voor 2025-2026.

	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-37.500	-37.500	0	0
Saldo	-37.500	-37.500	0	0

8.1 Flexibele schil Buitendienst

Voor het ondersteunen van de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers van de buitendienst is in 2025 een flexibele schil nodig. We onderzoeken hoe we de duurzaamheid in de toekomst kunnen waarborgen.

	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-33.000	0	0	0
Saldo	-33.000	0	0	0

8.3 Opstellen omgevingsplannen

Door de invoering van de Omgevingswet veranderen sommige werkzaamheden en moeten omgevingsplannen worden gemaakt. Hiervoor is een extra inzet van 1,0 fte nodig.

	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Saldo	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000

8.3 Woonzorgvisie

Voor het opstellen van een woonzorgvisie is in 2025 eenmalig budget nodig. Dit kan worden gedekt uit de bestemmingsreserve Woningbouw.

	2025	2026	2027	2028
Woonzorgvisie	-25.000	0	0	0
Dekking bestemmingsreserve	25.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

8.3 Invoering Wet versterking regie op de Volkshuisvesting

Voor het goed kunnen implementeren van de Wet versterking regie op de Volkshuisvesting is in 2025 budget benodigd. Dit kan worden gedekt uit de reserve Woningbouw.

	2025	2026	2027	2028
Versterking regie op de Volkshuisvesting	-25.000	0	0	0
Dekking bestemmingsreserve	25.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

8.3 Omgevingsdienst Oddv

N.a.v. de kaderbrief 2025 van de Oddv is een forse stijging van de kosten voorzien.

	2025	2026	2027	2028
Financiële impact	-56.385	-63.764	-63.764	-63.764
Saldo	-56.385	-63.764	-63.764	-63.764

13.8.4 Totale baten en lasten

P8	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	-522.051	-432.433	-393.551	-393.551
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-2.249.754	-1.813.227	-3.168.521	998.821
8.3 Wonen en bouwen	-1.150.710	-1.100.642	-1.091.738	-1.091.738
Totaal Lasten	-3.922.515	-3.346.302	-4.653.810	-486.468
Baten				
8.1 Ruimte en leefomgeving	43.371	43.371	43.371	43.371
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.500.035	2.415.782	3.765.569	-401.773
8.3 Wonen en bouwen	520.330	520.330	520.330	520.330
Totaal Baten	4.063.736	2.979.483	4.329.270	161.928
Saldo van baten en lasten	141.221	-366.819	-324.540	-324.540
Mutatie reserves				
Toevoegingen				
Grondexploitatie	-1.062.051	-410.337	-36.131	-36.131
Totaal toevoegingen	-1.062.051	-410.337	-36.131	-36.131
Onttrekkingen				
Grondexploitatie	3.321.271	223.058	304.812	280.561
Sociale woningbouw	50.000	0	0	0
Omgevingswet	18.000	1.382	0	0
Totaal onttrekkingen	3.389.271	224.440	304.812	280.561
Mutatie reserves	2.327.220	-185.897	268.681	244.430
Resultaat	2.468.441	-552.716	-55.859	-80.110

14. Recapitulatie programma's

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
P0 Bestuur en ondersteuning	-7.334.354	-7.361.914	-7.479.483	-7.460.604
P1 Veiligheid	-1.150.790	-1.150.790	-1.150.790	-1.148.119
P2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-1.479.534	-1.490.124	-1.490.448	-1.492.298
P3 Economie	-238.482	-229.232	-219.232	-219.232
P4 Onderwijs	-877.281	-877.140	-955.248	-955.096
P5 Sport, cultuur en recreatie	-2.132.059	-2.128.633	-2.072.101	-2.070.672
P6 Sociaal domein	-9.653.489	-9.655.161	-9.616.196	-9.627.396
P7 Volksgezondheid en milieu	-3.392.158	-3.377.721	-3.355.635	-3.360.601
P8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-3.922.515	-3.346.302	-4.653.810	-486.468
Totaal Lasten	-30.180.662	-29.617.017	-30.992.943	-26.820.486
Baten				
P0 Bestuur en ondersteuning	20.407.241	19.779.273	20.039.255	20.216.594
P1 Veiligheid	12.662	12.662	12.662	12.662
P2 Verkeer, vervoer en waterstaat	38.836	38.836	38.836	38.836
P3 Economie	200.341	200.341	200.341	200.341
P4 Onderwijs	89.479	89.479	89.479	89.479
P5 Sport, cultuur en recreatie	124.097	120.671	65.969	65.969
P6 Sociaal domein	1.743.616	1.731.392	1.675.556	1.675.556
P7 Volksgezondheid en milieu	2.919.139	2.918.048	2.898.100	2.903.066
P8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	4.063.736	2.979.483	4.329.270	161.928
Totaal Baten	29.599.147	27.870.185	29.349.468	25.364.431
Saldo van baten en lasten	-581.515	-1.746.832	-1.643.475	-1.456.055
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-5.070.546	-656.871	-282.665	-282.665
Onttrekkingen	4.880.877	1.071.202	1.205.112	1.186.411
Mutatie reserves	-189.669	414.331	922.447	903.746
Resultaat	-771.184	-1.332.501	-721.028	-552.309

15. Voorstellen voor ombuigingen en extra baten

15.1 OZB

De OZB is in Scherpenzeel de afgelopen jaren - naast een inflatiecorrectie - verhoogd, maar we lopen nog niet uit de pas met andere gemeenten. Ook is het goed om de stijging te bezien in het licht van de inflatie.

Jaar	Inflatie	Perc OZB
2021	2,7%	6,0%
2022	10,0%	6,0%
2023	3,8%	2,5%
2024	nmb	6,0%

Bron cijfers inflatie: [6. Inflatie | CBS](#)

In de begroting is ook in 2025 een verhoging van 6% verdisconteerd en vanaf 2026 wordt uitgegaan van jaarlijks 2,5% stijging. Waarbij ook al rekening is gehouden met areaaluitbreiding.

Een verhoging van wederom 6% in 2026 levert € 87.000 op in 2026, oplopend tot 91.000 in 2028. Hierbij wordt uitgegaan van een verhoging van 2,5% in 2027 en 2028. Omdat het advies van de VNG is om concrete ombuigingen te benoemen, maar deze nog niet te effectueren, kan ook een sterkere stijging van de OZB voorgesteld worden.

Voor de jaren 2027 en 2028 wordt gekeken naar een extra verhoging van de OZB indien dat noodzakelijk is

15.2 Verhoging toeristenbelasting

De toeristenbelasting was de laatste paar jaar onveranderd op € 1,87 per nacht. In de komende Kadernota wordt de toeristenbelasting in elk geval geïndexeerd met de (voorlopige) prijsindexatie van 2,2% voor 2025.

Ter vergelijking de tarieven van omliggende gemeenten:

Gemeente	tarief 2024
Barneveld	1,19
Woudenberg	1,65
Renswoude	0,75
Ede	1,70
Leusden	1,85
Utrechtse Heuvelrug	2,83
Wageningen	2,03

Wanneer we de toeristenbelasting verhogen naar € 2,04 (het landelijk gemiddelde voor 2024 ligt op € 2,34) en voor 2025 indexeren, levert dit jaarlijks € 14.200 extra op.

15.3 Inzet algemene reserve

Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Dit is het resultaat van overleg tussen de fondsbeheerders, de VNG, het IPO en de financieel toezichthouders. Hierdoor kunnen gemeenten vanaf 2024 het surplus in de algemene reserve (de reserve waar geen bestemming aan is gegeven) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel, het surplus, mogen gemeenten 10% inzetten voor structurele lasten. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de

gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Dit deel wordt dan tot 'structurele baat' bestempeld. Ook moet het weerstandsvermogen naar het oordeel van de toezichthouder (de provincie) voldoende zijn, gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. Het is aan gemeenten zelf of ze hun reserves daadwerkelijk inzetten. De maatregel is te gebruiken vanaf 2024.

Wij hebben een solvabiliteit van rond de 35% en kunnen daarmee een deel van de algemene reserve inzetten.

15.4 Weerstandsratio

Een paar jaar geleden hebben we als uitgangspunt een weerstandsratio van 1,5 geformuleerd. Dit betekent dat de algemene reserve plus de onbenutte belastingcapaciteit (plus post onvoorzien) 1,5 keer de omvang van de becijferde risico's bedraagt. Een ratio van 1,5 geldt als ruim voldoende. Een ratio tussen de 1,0 en 1,4 geldt als voldoende.

De afgelopen 2 jaar kwam de ratio uit op 1,3. Vasthouden aan een ratio van 1,5 vereist een hoog positief saldo voor de komende jaren. Dit leidt tot de noodzaak van extra bezuinigingen. En dat is gezien de onzekere financiële situatie ongewenst.

Verlaging van de weerstandsratio betekent meer armslag.

15.5 Nieuwe kredieten wegen

Voor het onderhoud en aanpassing van de wegen in onze gemeente hebben we een aantal kredieten. Echter een deel van dit onderhoud gaat via de exploitatie, en dat is formeel in strijd met de wettelijke voorschriften voor gemeentelijke begrotingen en jaarstukken (besluit begroting en verantwoording, BBV). Op dit moment wordt in kaart gebracht welk deel van het onderhoud t.l.v. een (nieuw) krediet kan worden gebracht. Deze nieuwe kredieten leiden tot nieuwe kapitaallasten. Doordat de afschrijving 20 tot 40 jaar is, heeft dit een gunstig effect op de exploitatie. De verlaging van het exploitatiebudget voor wegen, kan dan gebruikt worden voor andere knelpunten.

15.6 Uitstel investeringen

Omdat het er naar uitziet dat het ravijnjaar of ravijnjaren (2025 en 2026) voor Scherpenzeel een dip is, zou er gekozen kunnen worden voor het uitstellen van investeringen.

Uitstel van investeringen is geen bezuiniging, maar leidt tot verschuiving van kapitaallasten (afschrijvingen) naar latere jaren en dat heeft een gunstig effect op het exploitatiesaldo. De meeste investeringen de komende jaren worden echter gedekt uit de daaraan gekoppelde bestemmingsreserves. Uitstel heeft dan geen effect op het exploitatiesaldo. Wel is het redelijk te veronderstellen, dat de nieuwbouw van de Dorpsbeuk niet in 2026 (zoals nu begroot), maar in 2027 wordt gerealiseerd. Dit levert in 2027 eenmalig een voordeel op van € 78.000.

15.7 Ombuigingen subsidies

In de begroting 2024 is € 972.000 aan subsidies opgenomen. We kunnen overwegen om een deel van de subsidies te schrappen of op alle subsidies 10% bezuinigen. Dit levert dan € 97.200 op vanaf 2026.

Vanaf 2027 wordt uitgegaan van een jaarlijks besparing van € 150.000, mede omdat dan ook de nieuwe situatie rondom bibliotheek hierin betrokken wordt.

15.8 Kostendekkendheid leges

Uit een eerste analyse komt, dat we op een aantal onderwerpen nog geen kostendekkende tarieven hebben. De volledige uitwerking volgt los van de besparingen voor de kadernota. Bij de omgevingsvergunningen zien we door de toename van werkzaamheden, o.a. rondom de Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten (bopa's), wel concrete ruimte voor verhoging van de leges. De extra werkzaamheden worden daarmee doorbelast. Dit levert structureel € 100.000 op. In 2025 gaan we voorzichtigheidshalve nog uit van 80% hiervan aan extra baten.

15.9 Incidentele posten

Deze kadernota bevat ook een aantal incidenteel gevraagde budgetten voor 2025 en/of 2026. Deze posten kunnen via aparte raadsvoorstellen worden aangevraagd wanneer daar ruimte voor is of gedekt uit de Algemene reserve, mits deze hiervoor toereikend is. Zolang dat niet het geval is, kan besloten worden deze uitgaven niet in de begroting op te nemen.

Hieronder staan de verschillende posten benoemd, waarbij verwezen wordt naar het betreffende taakveld.

	2025	2026	2027	2028
3.1 Parkeeronderzoek	19.250			
7.4 Warmteprogramma	25.000			
8.1 Integraal beleidsplan RO	40.000			
8.1 Verankeren plannen m.b.t. landelijk gebied	37.500	37.500		
8.1 Flexibele schil buitendienst	33.000			
Saldo	154.750	37.500	0	0

15.10 Temporiseren ambities en oplossen binnen bestaande budgetten

Deze kadernota laat zien dat er ambitieuze plannen zijn, maar dat er mogelijk niet genoeg geld is om alles direct uit te voeren. In dat geval zullen we prioriteiten moeten stellen en kijken of bepaalde zaken getemporiseerd kunnen worden of intern opgelost met de huidige middelen en personeel. Dit vereist een zekere mate van flexibiliteit en efficiëntie binnen de organisatie en schipperen met de capaciteit.

Hieronder staan de verschillende onderwerpen benoemd:

	2025	2026	2027	2028
0.1 Makelaar inwonersbetrokkenheid	100.000	100.000	100.000	100.000
0.4 Informatiebeleidsplan 2025-2029		65.000		
0.4 Traineeship	100.000	100.000	100.000	100.000
7.5 Toename onderhoud begraafplaats		35.000	25.000	5.000
7.5 Cap. t.b.v. achterstanden begraafplaatsbeheer	50.000			
8.1 Strategische inzet Foodvalley	50.000	50.000		
Saldo	300.000	350.000	225.000	205.000

Makelaar inwonersbetrokkenheid

We kunnen ervoor kiezen om niet extra in te zetten op participatie. Dit heeft uiteraard consequenties voor onze rol als gemeente en voor wat we willen zijn.

Informatiebeleidsplan

Veel onderdelen van het Informatiebeleidsplan hangen met elkaar samen. Het is mogelijk om de invoering van een onderdeel uit te stellen naar 2027. Dit levert in 2026 € 65.000 op.

Traineeship

Door het opvangen van deze functie binnen het bestaande p-budget besparen we op de kosten. Het heeft echter wel invloed op onze inzet en rol in de regio.

Onderhoud begraafplaats

Het wegwerken van de achterstanden proberen we in 2025 op te vangen binnen de bestaande formatie. De extra benodigde inzet vanwege de uitbreiding van de begraafplaats vanaf 2026 voeren we gefaseerd in.

Strategische inzet Foodvalley

Deze inzet proberen we de eerste twee jaar op te vangen binnen de huidige formatie en door inzet van de bestemmingsreserve Foodvalley.

15.11 Taakstellende bezuiniging

Naar aanleiding van de op te stellen toekomstvisie wordt vanaf 2026 een taakstelling ingeboekt van structureel € 400.000 per jaar. Aan de invulling zal op basis van de toekomstvisie invulling worden gegeven.

15.12 Overige onderwerpen

We zien dat er mogelijk nog andere onderwerpen zijn, die de komende tijd uitgewerkt kunnen worden. Te denken valt aan:

- Onderzoek financieringsstructuur: is het mogelijk om de rentekosten te verlagen door onze financieringsstructuur aan te passen.
- Onderzoek lokale lastendruk: hoe verhoudt het totaal van onze lokale lasten zich tot de omliggende gemeenten.
- Formatiebenchmark: we ervaren steeds knelpunten, maar hoe verhoudt onze omvang zich tot die van vergelijkbare gemeenten.
- Onderzoek kansen incidentele opbrengsten: hoe kunnen wij eenmalige opbrengsten genereren. Welke eigendommen hebben we die we wellicht kunnen verkopen? Welke kansen zijn er nog meer?
- Grondexploitatie Scherpenzeel Noord: wat is er nodig om dit op te starten, zodat we ook baten in de toekomst mogelijk maken.

15.13 Financiële uitwerking van bovenstaande punten

	2025	2026	2027	2028
Saldo Kadernota 2025-2028	-771.184	-1.332.501	-721.028	-552.309
Raming afschaffing opschalingskorting		250.000	250.000	250.000
15.1 Verhoging OZB	0	86.786	88.945	91.169
15.2 Maximering toeristenbelasting	14.200	14.200	14.200	14.200
15.3 Inzet Algemene reserve	240.000			
15.6 Uitstel investeringen			78.108	
15.7 Ombuigingen subsidies		97.200	150.000	150.000
15.8 Kostendekkendheid leges	80.000	100.000	100.000	100.000
15.9 Incidentele posten	154.750	37.500	0	0
15.10 Temporiseren ambities	300.000	350.000	225.000	205.000
15.11 Taakstelling	0	400.000	400.000	400.000
Saldo	17.766	3.185	585.225	658.060

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 9 juli 2024.

B.S. van Ginkel-Schuur
Griffier

M.C. Teunissen-Willemsen
voorzitter

16. Bijlagen

16.1 Vergelijking lastendruk

Hieronder worden de gemeentelijke woonlasten getoond voor een meerpersoonshuishouden (met een gemiddelde koopwoning) in 2024 voor Scherpenzeel en de omliggende gemeenten. De gegevens zijn afkomstig van de lokale lastencalculator van coelo.nl.

	Renswoude	Woudenberg	Barneveld	Scherpenzeel
Betaalde OZB woningen	356	499	396	428
Afvalstoffenheffing	289	288	335	249
Rioolheffing (eigenaren + gebruikers)	272	250	210	250
	916	1.037	941	926

16.2 Overzicht reserves

De reserves lopen de komende jaren terug, de ontwikkeling van de Algemene reserve is nog zonder de te maken keuzes.

Naam reserve	Saldo begin boekjaar 2024	mutatie 2024	saldo 2024	mutatie 2025	saldo 2025	mutatie 2026	saldo 2026	mutatie 2027	saldo 2027	mutatie 2028	saldo 2028
Stand 1-1	2.069.885		2.069.885		2.444.600		2.462.521		1.684.337		344.836
Resultaat		275.895	275.895	642.209	642.209	-778.184	-778.184	-1.339.501	-1.339.501	-728.028	-728.028
Overige mutaties		98.820	98.820	-624.288	-624.288		0		0		0
Algemene reserve	2.069.885	374.715	2.444.600	17.921	2.462.521	-778.184	1.684.337	-1.339.501	344.836	-728.028	-383.192
Bestemmingsreserves											
Reserve Riolering	148.820	-148.820	0		0		0		0		0
Reserve Grondexploitatie	4.245.871	407.497	4.653.368	-2.259.220	2.394.148	187.279	2.581.427	-268.681	2.312.746	-244.430	2.068.316
Reserve onderhoud wegen	605.838	-73.559	532.279	-12.327	519.952	0	519.952	0	519.952	0	519.952
Reserve Sociale Woningbouw	408.871	-40.000	368.871	-50.000	318.871		318.871		318.871		318.871
Subsidie monumenten	168.342		168.342		168.342		168.342		168.342		168.342
Lening De Breehoek	3.950.000	-75.000	3.875.000	-75.000	3.800.000	-75.000	3.725.000	-75.000	3.650.000	-75.000	3.575.000
Onderhoud Breehoek	89.727	-48.459	41.268		41.268		41.268		41.268		41.268
Reserve Food Valley	52.957		52.957		52.957		52.957		52.957		52.957
Reserve Omgevingsvisie	37.382	-18.000	19.382	-18.000	1.382	-1.382	0		0		0
Reserve Duurzaamheid	126.358	-90.000	36.358	-36.358	0		0		0		0
Reserve Organisatie	356.183	-275.000	81.183	-50.000	31.183	-31.183	0		0		0
Reserve Individuele trajecten	0	50.206	50.206	25.000	75.206	25.000	100.206	25.000	125.206	25.000	150.206
Totaal Bestemmingsreserves	10.190.349	-311.135	9.879.214	-2.475.905	7.403.309	104.714	7.508.023	-318.681	7.189.342	-294.430	6.894.912
Bestemmingsreserves gekoppelde dekking kap.last											
Huisvesting	874.550	-40.446	834.104	-40.446	793.658	-40.446	753.212	-40.446	712.766	-40.446	672.320
Automatisering	529.164	-57.293	471.871	501.117	972.988	-157.931	815.057	-164.544	650.513	-171.251	479.262
Reserve Onderwijsgebouwen	557.953	-222.530	335.423	2.928.314	3.263.737	-221.545	3.042.192	-299.653	2.742.539	-299.491	2.443.048
Herinrichting sportpark de Bree	923.394	-66.571	856.823	-76.986	779.837	-76.986	702.851	-76.986	625.865	-75.829	550.036
Reserve zwembad	318.195	-22.137	296.058	-22.137	273.921	-22.137	251.784	-22.137	229.647	-22.137	207.510
Reserve Centrumvisie	9.410	-9.410	0		0		0		0		0
Totaal Bestemmingsreserves gekoppelde kap.last	3.212.666	-418.387	2.794.279	3.289.862	6.084.141	-519.045	5.565.096	-603.766	4.961.330	-609.154	4.352.176
Totaal	15.472.900	-354.807	15.118.093	831.878	15.949.971	-1.192.515	14.757.456	-2.261.948	12.495.508	-1.631.612	10.863.896

AMENDEMENT

Dit amendement hoort bij raadsvergadering van 9 juli 2024

Agendapunt nr. 10 : Kadernota

De volgende fracties dienen een aanpassing op het voorstel in:

We stellen vast dat:

- het college proactief reageert op vermoedelijke, meerjarige tekorten in de begroting voor de komende jaren, door een reeks aan ombuigingsvoorstellen en extra baten (hierna "ombuigingen" genoemd) in de Kadernota op te nemen;
- het resultaat van de Kadernota mede is gebaseerd op het activeren van alle ombuigingen die worden genoemd in hoofdstuk 15, punt 15.1 t/m 15.11 (zie ook tabel bij 15.13);
- er nog keuzes kunnen worden gemaakt over "Overige onderwerpen" (zie 15.12) waarvan het effect nog niet is opgenomen in de Kadernota;
- de gemeenteraad bij het vaststellen van deze Kadernota ook instemt met alle ombuigingen;
- het college binnenkort met een procesvoorstel komt om de overkoepelende Toekomstvisie te herijken naar de huidige stand van zaken.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- Het geheel van landelijke ontwikkelingen, risico's en ombuigingen pas de komende maanden duidelijk wordt en het college daarom de gevolgen hiervan niet volledig in de Kadernota kon weergeven.

We vinden dat:

- Het aan de gemeenteraad is om te bepalen welke ombuigingen uiteindelijk in de begroting worden geactiveerd;
- het politieke debat en de politieke keuzes over ombuigingen pas plaats kunnen vinden als gevolgen van alle ontwikkelingen en risico's (meicirculaire, gevolgen nieuwe kabinetsbeleid, onderwerpen uit de risicoparagraaf, herijken Toekomstvisie) in de begroting zichtbaar zijn verwerkt;
- de gemeenteraad daarom bij de Kadernota nog niet definitief kan besluiten over de voorgestelde ombuigingen;
- de plannen voor ombuigingen via separate voorstellen of in de begroting 2025-2028 definitief door de gemeenteraad moeten worden vastgesteld.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Beslispunt 1 te wijzigen als volgt:

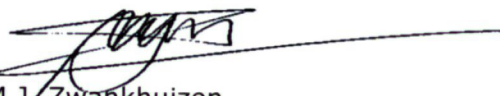
1. De Kadernota 2025-2028 inclusief de uitgangspunten voor de begroting 2025-2028 vast te stellen, met dien verstande dat:
 - a. De ombuigingen en extra baten onder hoofdstuk 15 van de Kadernota (punt 15.1 t/m 15.11) nog niet definitief worden vastgesteld voor de Begroting 2025-2028.
 - b. Alle voorstellen voor ombuigingen en extra baten via separate raadsvoorstellen of in de Begroting 2025-2028 nog nader door de gemeenteraad zullen worden vastgesteld.

Dit hebben we besloten in de openbare raadsvergadering van 9 juli 2024.

B.S. van Ginkel-Schuur
griffier

M.J. Zwankhuizen
voorzitter (wnd.)

AMENDEMENT

Dit amendement hoort bij raadsvergadering van 9 juli 2024

Agendapunt nr. 10 : Kadernota

De volgende fractie dient een aanpassing op het voorstel in:

VAN DIJK Fractie Van Dijk,
H.E. van Dijk-van Ommering

We stellen vast dat:

- Er een kadernota voorligt waarin gevraagd wordt om een uitbreiding van fte.
- Tevens een voorstel wordt gedaan om de Toekomstvisie, zoals door de Raad vastgesteld in januari 2019, te herijken.

We hebben nagedacht over en houden er rekening mee:

- Dat er steeds meer wettelijke taken vanuit de landelijke overheid bij gemeenten worden neergelegd.
- Dat het op dit moment onmogelijk is te overzien welke taken de gemeente Scherpenzeel op dit moment allemaal uitvoert.
- Dat er wellicht taken worden uitgevoerd door de medewerkers van de gemeente Scherpenzeel die ook door andere partijen kunnen worden uitgevoerd.

We vinden dat:

- Zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval parallel aan het herijken van de Toekomstvisie, de Gemeenteraad samen met het College een gesprek moet voeren over het aantal en de soorten taken die door de gemeente worden uitgevoerd.
- Na dit gesprek wellicht duidelijker wordt waarvoor, hoeveel en of er extra fte in de toekomst nodig is voor de gemeente Scherpenzeel.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Beslispunt 2 te wijzigen als volgt:

2. Het college opdracht te geven zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk november 2024, met een procesvoorstel te komen voor het herijken van de toekomstvisie en daarin de taken van de gemeente mee te nemen.

Dit hebben we besloten in de openbare raadsvergadering van 9 juli 2024.

B.S. van Ginkel-Schuur
griffier

M.J. Zwankhuizen
voorzitter (wnd.)